

Colofon

Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:

Jenny van den Broek	Dirk Brugmans
Willemien Hobo	Gerda Kooijman
Wim van der Toorn	René van de Werken

Info en tips:

Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadnederhemert.nl

Verspreiding en abonnementen :

Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 20,- en een abonnement per post kost € 30,- per jaar. Bezorging, klachten, nieuwe abonnees: Dirk Brugmans 06-22838436

Advertenties:

De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:

KLEUR:

Hele pagina	- € 550,- per jaar
Halve pagina	- € 275,- per jaar
Kwart pagina	- € 137,50 per jaar

ZWART-WIT:

Hele pagina	- € 110,- voor 1 uitgave
	- € 400,- voor 1 jaar
Halve pagina	- € 55,- voor 1 uitgave
	- € 200,- voor 1 jaar
Kwart pagina	- € 27,50 voor 1 uitgave
	- € 100,- voor 1 jaar
Achtste pagina	- € 17,50 voor 1 uitgave
	- € 55,- voor 1 jaar

Digitaal

Website: www.dorpsraadnederhemert.nl.
Facebook: Dorpsraad Nederhemert
Twitter: @DorpsrNhemert

Verantwoordelijkheid

De redactie van de dorpskrant draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van de bij hen aangeleverde artikelen.

Contact met de gemeente:

Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. **0418-681681**. Daar wordt u te woord gestaan en zo nodig doorverbonden. Wanneer de gemeente meermaals niet op uw klachten heeft gereageerd, kunt u contact opnemen met de dorpsraad.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn:

Nicole Heerius-van Duinen, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681645 of 06-29024749.

Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat Ingrid Visser, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

December 2018

Het is weer december. Altijd een bijzondere maand. De enigste tijd van het jaar waarin we hopen dat het buiten koud is. Want wat hoor je toch vaak: "Zou het een 'witte' Kerst worden...?"

Het is ook de maand dat mensen juist de wármte opzoeken. December: een maand van tegenstellingen. We weten van verdriet over mensen die ons dit jaar ontvallen zijn, we zien blijdschap om juist dat kleintje die onze familie verrijkte. We zien overvloed en juist ook armoede. De één krijgt een zak cadeaus in deze maand, voor een ander is er niets. Op het nieuws worden alle hoogte en dieptepunten herhaald en lijkt of er in het hele jaar extremiteit was in diep verdriet of grote verwondering. Of er geen tussenweg was.

We zijn het hele jaar bezig. Druk met werk en privé. Alles moet in balans zijn. Altijd bezig met morgen, volgende maand, komende zomer. Met herinneringen aan onze persoonlijke gebeurtenissen die ons raakten. Altijd is ons hoofd vol. Druk!

December: ook een maand van stress, feestdagen plannen, vakantie, druk, druk. Druk: Het lijkt wel een soort status te hebben! Je vraagt: "Hoe gaat het met je?", negen van de tien keer krijg je te horen: "Prima. Druk". Als het prima met iemand gaat heeft hij het dus kennelijk druk...

December is ook een maand om even stil te staan. In het hier en nu te zijn. Niet vooruitkijken, niet terugblikken. Ons te realiseren: wat betekenen ik nú voor mijn directe omgeving. Voor mijn gezin, familie of degenen die ons lief zijn. Gewoon nadenken, zonder iets te doen. Zonder je opgejaagd te voelen. Trek je jas met het modewoord "druk" eens uit. Het lijkt onwerkelijk in de snelle wereld waarin wij leven, waarin het leven ons vaak ook dwingt mee te doen. Kijk in dit rustmoment aan het eind van het jaar om je heen: Voor wie kan ik op dit moment een hand en een voet zijn...

Misschien wil er iemand in de volgende krant iets over vertellen. In elk geval wens ik u goede, gezegende dagen en een fijn, voorspoedig 2019 toe

Gerda Kooijman - Groeneveld

Nieuwtjes van de dorpsraad

Nieuwtjes vanuit de dorpsraad.

De eerste editie van de 7e jaargang ligt weer voor U. Het is eindelijk kouder geworden en de kerstdagen en oud & nieuw staan voor de deur. De dorpsraad heeft het jaar zo goed als afgesloten, echter niet met een wintermarkt, zoals we eigenlijk gepland hadden.

Hiervoor in de plaats is gekomen Heel Hèmert Bakt op 29 december in dorpshuis de Gaarde, zoals jullie hieronder kunnen lezen.

Heel Hèmert Bakt

Op zaterdag 29 december kunnen de hobby-bakkers uit Nederhemert-Noord, Zuid en Bern meedingen naar de titel van beste bakker/bakster van Nederhemert.

Hierbij zijn mooie prijzen te verdienen en is het belangrijk dat U, als publiek, ook Uw oordeel komt geven over de ingediende baksels (vanaf 16.00 uur), want er is ook een leuke publieksprijs te winnen.

De deelnemers hebben de spelregels te horen gekregen en gaan hun best doen.

U bent allemaal van harte uitgenodigd te komen kijken, mee te jureren en te genieten van koffie, thee of warme chocomel, olieballen,

appelflappen en een broodje kroket (dit tussen 17.00 en 18.30 uur).

Voor de kinderen is ervan af 18.30 tot 19.15 uur onder begeleiding een lampionnenoptocht. De lampionnen krijgen ze in het dorpshuis van de dorpsraad uitgereikt.

De prijsuitreiking zal zijn om 19.30 uur plaatsvinden, waarna er tot 20.30 uur nagepraat kan worden.

De jeugdvereniging zal vanuit het dorpshuis olieballen en appelflappen verkopen.

Na de prijsuitreiking voor de baksels zal tevens de Hèmertse Held 2019 bekend gemaakt worden.

We hopen dat U allemaal komt en dat we er met elkaar een leuk evenement van kunnen maken.

IJsbaan

Het waterschap en de Gemeente werken mee met de IJsclub, Oranjevereniging en Dorpsraad om op het evenemententerrein gezamenlijk een ijsbaan te realiseren.

Het zou mooi zijn als het klaar kan zijn voor het gaat vriezen. We doen met zijn allen ons best.

In aanmerking komen voor een woning

We hebben contact gehad met Woningstichting de Kernen in Hedel met de vraag hoe het komt, dat mensen uit Nederhemert vaak naast een leeggekomen huurwoning grijpen.

We hebben contact gezocht om hier opheldering over te krijgen.

Het is in onze ogen zeer belangrijk dat vooral mensen uit ons dorp, die hulp nodig hebben van familie en of burens, hier in Nederhemert kunnen blijven wonen.

De gemeente heeft hier geen invloed meer op en de Woningstichting ook niet.

Het automatische systeem bepaalt op basis van inschrijfgegevens wie er in aanmerking komt.

Indien U zich inschrijft is het zinvol om hier goed naar te kijken eventueel met hulp. Dit kunt U doen met iemand uit de familie en indien er niemand anders is kunt U dit ook doen met behulp van iemand van Woningstichting de Kernen.

Bij het toewijzen is van invloed:

- Een combinatie van langste inschrijftijd en inkomen:
- Het is een automatisch digitaal systeem, geen invloed van buitenaf
- Leeftijd (voor seniorenwoningen boven 55 jaar)
- Eventuele eigen woningverkoop wordt bij inkomen geteld.

Bloembakken

We hebben dit jaar geweldig lang plezier gehad van de prachtige bloembakken.

Komend jaar echter zullen we de aanvraag voor het projectgeld aan iets anders besteden.

Mochten er mensen, buurten en/of straten zijn, die zelf voor bloembakken willen zorgen, dan kun je informatie inwinnen bij ons bestuurslid Walter Esch.

Projectenbudget

Vanuit het dorp hebben we de vraag gehad of we het historische bushokje/weegbrug op zouden kunnen knappen.

Voor het aanvragen van het extra projecten budget 2019 willen we dit eventueel indienen als project.

We denken eventueel aan het opknappen van de betonrot, een hekwerk er omheen plaatsen, een bankje plaatsen aan de kant van de Maas en tevens aan die kant een plaat, met daarop weergegeven wat je in de verte ziet.

Hiervoor zijn we een begroting aan het maken. Dit moeten we indienen voor 1 februari 2019. Mocht U echter nog andere projecten hebben die ook zinvol zijn en misschien meer prioriteit hebben, dan kunt U dit bij de dorpsraad kenbaar maken voor 15 januari 2019.

Beuk bij kerkhof

De beuk op de hoek van de Molenstraat – Nederhemertsekade bij het kerkhof was aangetast door de reuzenzwam. De reuzenzwam tast de wortels aan. Om ongelukken te voorkomen moest hij weg. Er zal een nieuwe komen.

Snelheid Maasdijk en elders in het dorp

We worden vanuit ons dorp door verschillende mensen gewezen op de snelheden waarmee het autoverkeer (en tractoren) door de straten en over de dijk raast.

Meestal zijn dit nog inwoners uit ons dorp ook. De klachten die we ontvangen hebben gingen over de Maasdijk (smal stukje net voorbij de Betuco richting waard), de Nederhemertsekade, Boterbloemstraat en de Molenstraat. We denken echter, dat er wel meer plaatsen aan te wijzen zijn.

We zouden iedereen willen verzoeken om in het dorp je in ieder geval aan de snelheid te houden. Met hard rijden breng je jezelf en je medeweggebruikers in gevaar en win je weinig tot geen tijd.

Ook de tractoren die hard door de straten en over de dijk razen, DENK AAN JE SNELHEID EN PAS DIE AAN!

Er is aan de dijk een bord geplaatst om de snelheden te meten waarmee er daar gereden wordt.

Aan de hand van de resultaten van deze metingen gaat de gemeente verder kijken of er acties ondernomen kunnen worden.

Intussen roepen we iedereen op om met gepaste snelheid en kinderen achterin de auto in de gordels door ons dorp te rijden. We hopen, dat U allemaal weer geniet van onze krant en wensen U gezellige kerstdagen en een gezond en gelukkig 2019

Dorpsraad Nederhemert

Onze kleinste Hèmertsen

*Gerjan is de zoon van
Machiel en Dineke van de
Wetering en het broertje
van Julian*

Gerjan

1 AUGUSTUS
2018

De Heere,
Die leven gaf
en leven spaarde,
verblijdde ons met
de geboorte van
een zoon en broertje

Gerrit

Gerjan is geboren op
1 augustus 2018 om 17.48 uur

Hij weegt 3630 gram
en is 52 cm lang

Voor bezoek graag even bellen:
0418-723001

Suze

Heel blij zijn wij met de geboorte
van onze dochter en zusje

Suze
Suzanne Elisa

22 september 2018
16:21 uur | 3830 gram | 52 cm

Gerben en Anne van Genderen - Bruygom
Zusje van Jessy
Tuinstraat 17
5317 JK Nederhemert
Tel.: 0418-519801

Onze kleinste Hèmertsen

De Heere, de Schepper van al het leven,
heeft leven gespaard en leven gegeven.
Hij, die ons leven leidt en onderhoudt,
heeft ons een zoon en broertje toevertrouwd.

Cornelis Roeland Marius
Mark

We noemen hem

4480 gram - 57 cm.
26 september 2018

Jilles en Marian Oomen-Vos

Jan, Geert, Marina,
Ruben, Lianne

Nieuwstraat 10 5317 JA Nederhemert
Tel. 0418-551239

We have

Onze kleinste Hèmertsen

Elian

De Heere, Die leven gaf en leven spaarde,
verblijdde ons met een zoon

Cornelis Eliza
wij noemen hem

Elian

28 oktober 2018

Cees en Gerdienke van der Vliet – Casteleijn
Molenstraat 20A
5317JG Nederhemert
Tel: 0650420351

Bezoek vinden wij fijn,
maar mag dit tijdens de kraamtijd zijn?

Livvy

Een boog in de wolken
als teken van Zijn trouw,
staat boven jouw leven,
zegt:
Ik ben bij jou.

Bezoek vinden we fijn,
mag het binnen 14 dagen zijn?

In de moederschoot gewezen,
tot een wonder van bestaan,
bracht God een dochter en zusje in ons leven,
dankbaar noemen wij je naam

Livvy
Livvy Wiëna

16.11.2018

13.13 uur 3310 gr 50 cm

Arjan & Greetje,
Noah, Rosalynn, Anne-Sophie, Stan en Pepijn
Verkerke

Ormelingsstraat 8
5317 JC Nederhemert
Tel. 0418-641441

Onze kleinste Hèmertsen

Sifra

Dankbaar en blij ontvingen wij
uit Gods hand een dochtertje en zusje

Jacoba Cornelia

17 november 2018

Cor en Diane van der Vliet- van Ooijen
Priscilla
Daniël
David

Sleutelbloemstraat 10
5317 NB Nederhemert
0418-641013

Suze

*"Hoe groot zijn Uw werken, HEERE,
U hebt alles met wijsheid gemaakt"*
Psalm 104:24

Ontzettend blij en dankbaar zijn wij met de geboorte
van onze prachtige dochter en ons lieve zusje

Suzanne Johanna Wilhelmina

*Suze is vernoemd naar grootoma Van de Werken en grootoma Van der Toorn.
Suzanne betekent lelie.*

21 november 2018

Adriaan & Wietske van de Werken
Marthe en Emma
Tuinstraat 10
5317 JL Nederhemert
06 - 12 40 35 06

Onze kleinste Hèmertsen

Hannah

6 december 2018

O. Heere, Die leven gaf en leven spaarde,
verlijdte ons met de geboorte van een dochter en meisje

Aartje Janna
Hannah

6 december 2018

Aartjan Strijk & Jolke Sengels-Koning
Willemsen en Aben
Marit
Eveline
Cecilia
Julia

Omslagstraat 2a, 5317 BC Nieuw-Heemert
Tel. 2416 - 552968

O. Heere, Die leven gaf
en leven spaarde, verlijdte
ons met de geboorte van een zoon en kraaietje

Gerrit

6 DECEMBER 2018

Arian, Arianne en Matthijs van der Werken
Baterbloemstraat 32
5317 AH Nieuw-Heemert

Hoezeer kinderen wij zijn,
maar nog het leugens tijds de kramenlagen
of op ons kramenfest zijn

Wij hopen een kramenfest te houden
op D.V zaterdag 9 februari 2019 van
15.00-17.00 uur in het Dorpshuis de Gaurde
Schoolstraat 8 Nieuw-Heemert

GERJAN

Nieuws van 'De Wegwijzer'

Schoolontbijt met burgemeester Rehwinkel.

Op 6 November was het zover het nationaal schoolontbijt. Het was niet zomaar een ontbijt want, burgemeester Rehwinkel kwam bij ons op bezoek. We begonnen de dag met gebed, daarna zongen we een Psalm. Toen we daarmee klaar waren mochten we ons ontbijt gaan pakken. Dat bestond uit: harde bollen, bolletjes, wit brood, bruin brood en krentenbollen, die je met van alles kon beleggen. De burgemeester praatte met ons over gezonde voeding, hoe het in de raadsvergadering gaat en nog veel meer. Het was erg gezellig. En omdat de school met het nationaal school ontbijt altijd iets aan een goed doel doneert, heeft de burgemeester dat ook niet laten zitten. Hij doneerde 250 euro aan de kinderpostzegels. Dat was het bezoek van burgemeester Rehwinkel bij ons op school.

Bezoek aan de (gemeente) 'Raad'.

Op 15 November gingen we met heel de klas naar het stadhuis in Zaltbommel. Eerst gingen

we naar de trouwzaal, daar kregen we koek en drinken. De heer Grandia van de CU hield een korte presentatie en hield met ons een quiz. Daarna liet hij ons enkele zalen van het stadhuis zien. Toen was het zover we mochten de raadzaal in. Burgermeester Rehwinkel begroette ons en maakte een praatje. Daarna stroomde de zaal vol met raadsleden. Eerst ging alle data punten even een voor een langs. Vervolgens de hamerstukken. En ten slotte kon je je mening daar over geven. Erg interessant en leerzaam om een keer mee te maken.

Groetjes groep 8 van C.B.S. De Wegwijzer ☺

Project veilig omgaan met grote landbouwmachines in het verkeer. (VOMOL) **UITKIJKEN!!**

Op 26 oktober gingen de leerlingen van de groepen 7 en 8 op bezoek bij Aannemersbedrijf M.J. Smits voor het project Veilig Omgaan Met Opvallend Landbouwverkeer (VOMOL)

Het was een project gericht op de kinderen, zodat zij leren veilig om te gaan rond landbouwvoertuigen op de weg. Juist omdat deze kinderen in de toekomst verder afstanden zullen fietsen naar het Voortgezet Onderwijs zullen ze ook vaker in aanraking komen met grote landbouwmachines. Vaak weten ze niet hoe ze dan veilig moeten handelen.

De kinderen hebben op de projectdag ervaren hoe het staat met de veiligheid rond verschillende soorten landbouwvoertuigen.

Aannemersbedrijf M.J. Smits bv. van de Zietfortseweg, was bereid gevonden landbouwvoertuigen met personeel beschikbaar te willen stellen.

Deze hebben ook nog grote machines geleend via Loonbedrijf Struijk.

Zij werden in het project ondersteund door toekomstige loonwerkers van het ZONE college opleidingen uit Doetinchem.

In kleine groepjes kregen de kinderen uitleg en gingen actief aan de slag. Ze hebben toen wel ervaren hoe gevaarlijk zulke grote voertuigen kunnen zijn en hoe ze in de toekomst moeten reageren rond zulke voertuigen.

Voorafgaand aan deze dag was er een les op school waar aan het project aandacht werd besteed. Het was een leuke en leerzame morgen. Vanaf deze plaats willen wij vanuit school Aannemersbedrijf Smits en Loonbedrijf Struijk bedankt dat ze dit mogelijk hebben gemaakt!

Knagend vooruit

Knagend vooruit Kleindierenclubshow

Het was weer ouderwets druk en gezellig op de 58ste clubshow van "Knagend Vooruit". Met meer dieren dan vorig jaar groeit de belangstelling voor de kleindieren in Nederhemert tegen de landelijke tendens in. Ook was het op vrijdagavond als ook zaterdag middag heel druk met de bezoekers. "Een mini dierentuin op loopafstand en geen entree-geld" zo noemde een bezoeker het.

Ook de kwaliteit was wederom op een hoog niveau. Met 2 x het predicaat "Uitmuntend" bij de konijnen, 1 x bij de Dwerghoenders en voor de eerste maal ook bij de Sierduiven.

Tonnie Oomen uit Well (Blauwe Wener), Gerrit van de Laar uit Aalst (Tan), Evert-Jan Eikelboom uit Bruchem (Ko-Shamo) en Huibert Werner uit Nederhemert (Felegyhazer Tuimelaar) waren de succesvolle fokkers die met deze eer gingen strijken. Bij de hoenders was Peter Keijnemans uit Nederhemert de fokker van de winnende Shamo.

Ook de 7 jeugdinzenders streden met hun dieren om de hoogste eer. De Groot-Zilver van Wigo Remmerde uit Nederhemert werd de welverdiende jeugdkampioen bij de konijnen. Joep van der Meijden uit Zuilichem had met zijn Orpington de mooiste Hoender van de jeugdinzenders.

Zij mochten allebei een groot chocoladepakket als hoofdprijs mee naar huis nemen. Vrijdagavond werden de kampioenen door voorzitter Remko Remmerde gefeliciteerd met

hun behaalde resultaten.

Mede dankzij de formidabele steun van de lokale middenstand die de club financieel steunen mag de vereniging weer terugkijken op een zeer geslaagde show met enthousiast publiek. "Het is fantastisch om te zien hoe blij dat kinderen zijn als ze een konijn mogen aaien of met een kip kunnen kroelen", noemde een bezoekende opa het.

De volledige uitslagenlijst.

- 1 Kampioen Konijnen open-kl
Tonnie Oomen
- 2 Res. Kamp Konijnen open-kl
Gerrit. v/d Laar
- 3 Kampioen Konijnen j-kl
Henry van Weelden
- 4 Res. Kamp Konijnen j-kl
Peter Keijnemans
- 5 Kamp Konijnen Jeugdlid
Wigo Remmerde
- 6 Fraaiste Collectie Konijnen
Henry van Weelden
- 7 Kampioen Hoenders
Peter Keijnemans

- 8 Res. Kampioen Hoenders
Wim Noorloos
- 9 Kampioen Dwerghoenders
Evert-Jan Eikelboom
- 10 Res. Kampioen Dwerghoender
Erik van Genderen
- 11 Jeugdkampioen Dwerghoenders
Joep v/d Meijden
- 12 Kampioen Sierduiven
Huibert Werner
- 13 Res. Kampioen Sierduiven
Jan Vos
- 14 Fraaiste Collectie Alle hoenders
Peter Keijnemans
- 15 Fraaiste Collectie Sierduiven
Huibert Werner

Afscheid van de doktersassistente

Afscheid van onze dokters- en apothekersassistente

Bertine Duijster, al ruim 7 jaar werkzaam als dokters- en apothekersassistente, was vrijdag 28 september voor het laatst werkzaam bij huisartsenpraktijk van den Dool. Bertine gaat aan de slag op de poli chirurgie van het Ikazia ziekenhuis in Rotterdam. Bertine was het vertrouwde gezicht aan de balie van de praktijk en vele patiënten die medicijnen kwamen halen of bij de dokter moesten zijn, namen even de moeite om afscheid te nemen van Bertine. We zullen haar missen.

Dirk Brugmans

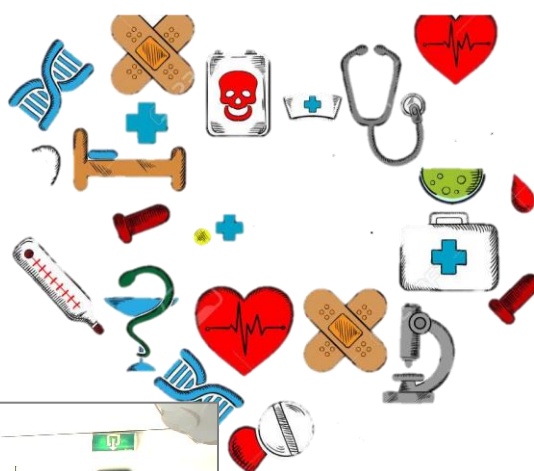
Afscheid van dokter den Butter

Afscheid van dokter den Butter

Donderdagmiddag 18 oktober werd tijdens een receptie in het Gezondheidscentrum afscheid genomen van dokter den Butter. Vele patiënten kwamen dokter den Butter de hand geven. Na een periode van 11 jaar vertrekt dokter den Butter. Haar man, die predikant is, heeft een beroep aangenomen naar Rijnsburg en de afstand van die plaats naar Nederhemert is ver, te ver om in Nederhemert te komen werken

Dirk Brugmans

Een nieuwe ondernemer

Van der Vliet Trading

Een ondernemend dorpje, dat zijn we zeker. En als we nu vanaf de Kapelstoep Hèmert binnen rijden, zien we na ongeveer 100 meter aan de rechterkant weer een nieuwe

ondernemer, Van der Vliet Trading staat er in grote letters boven de deur. Cor van der Vliet is een echte Hèmerse en het ondernemen zit daar wel in de familie. Het zijn drukke tijden voor Cor, want in november is zijn vrouw Diane bevallen van een dochter. Sifra is na Priscilla, Daniël en David hun 4e kind en gelukkig maakt iedereen het goed. Maar met een autobedrijf erbij dat in oktober is opgestart, kan je wel zeggen dat Cor lekker in de weer is.

Die autosector is een plekje waar hij zich als een vis in het water voelt. "Op mijn 16^e heb ik een opleiding autotechniek gevolgd, een werk- en leeropleiding. Daarbij heb ik ervaring opge-

daan bij Van Udenhout in Zaltbommel in het repareren van auto's. Daarna heb ik rond mijn 18^e een opleiding Sales & Aftersales gevolgd in Utrecht. Tijdens deze 3-jarige opleiding heb ik stage gelopen bij Jan van Veen." Daar is Cor ook blijven hangen en heeft er in totaal 13 jaar gewerkt. Bij Van Veen deed hij ook de inkoop en verkoop van auto's en heeft zodoende veel ervaring opgebouwd.

Alleen nu dus op eigen benen. "Na 13 jaar was ik toch een beetje op zoek naar iets anders. Je gaat een beetje rondkijken en vanaf oktober ben ik hier begonnen. Ik ben nog een beetje zoekende in de markt en heb nu veel bedrijfsauto's staan, maar dat wil niet zeggen dat ik alleen maar daarop gefixeerd ben. Mensen kunnen voor meerdere dingen bij mij terecht, of ze nou op zoek zijn naar een auto of advies willen, ik help ze graag". Hij richt zich op auto's die voor een schappelijke prijs toch nog vrij jong zijn. Voor de zakelijke klant is het ook mogelijk om de auto's te financieren door middel van financial lease. Op zijn locatie, waar vroeger het kantoor van Vos Transport was gevestigd, kunnen ongeveer 15 auto's in het zicht geparkeerd worden. "Maar achter heb ik nog plaats voor meer auto's. Veel gaat tegenwoordig op afspraak, dus als er een geïnteresseerde klant komt, dan rijd ik hem hier naar de voorkant." Mocht u nieuwsgierig zijn wat Cor te bieden heeft dan kunt u een kijkje nemen op zijn website:

www.vliettrading.com.

René van de Werken

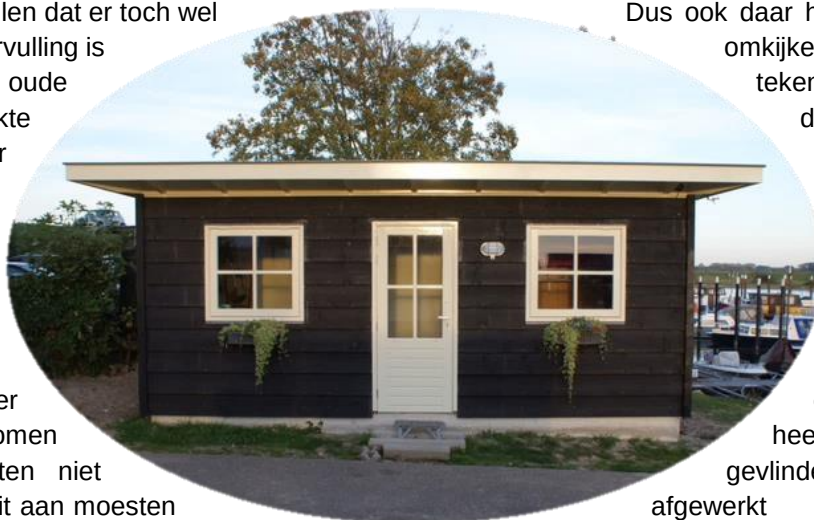
Van der VlietTrading

Nieuw wachthuis (bij 't Veer)

Van emmer naar toilet

Het nieuwe wachthuis bij het veer.

Het nieuwe wachthuis aan de noordzijde bij het veer in Nederhemert is een verhaal apart en we kunnen wel stellen dat er toch wel een wens in vervulling is gegaan. Ons oude wachthuis zakte bijna in elkaar en was aan vervanging toe en tijdens vergaderingen was het al meerder malen ter sprake gekomen maar we wisten niet goed hoe we dit aan moesten gaan pakken. De oplossing kwam zomaar naar ons toe in de vorm van buurman Dirk Bruygom. Hij kwam ons vertellen dat ons wachthuis voor een gedeelte op zijn grond stond. Dat was niet zo heel erg maar het nam ook een stuk uitzicht weg en hij vroeg of wij ons wachthuis daarom konden laten zakken. Dat zou op zich wel gekund hebben maar het was in zeer slechte staat en we zitten met eventueel hoog water. Een paar dagen later kwam Dirk met een nieuw idee, als wij het wachthuis daar weg wilden halen zou hij voor ons gratis een nieuw wachthuis zetten aan de andere kant van de veerweg. Eenmaal van verbazing bekomen klonk mij dit als muziek in de oren maar ik kan daar niet alleen over beslissen natuurlijk. We zijn direct met het bestuur (René Vos en Govert van de Werken) bij elkaar gekomen en ook die zagen alleen voordelen. Het was voor iedereen een ideale oplossing en we waren het snel eens. Het oude wachthuis ging al vrijwel direct tijdelijk naar het terrein van Sjaan van Genderen zodat Dirk kon beginnen met zijn tuin. Om het idee van hem te realiseren moest nog wel het een en ander aangevraagd worden

qua vergunningen maar ook dit werd allemaal verzorgd en wel door Jan Hoeflaken uit Aalst.

Dus ook daar hadden we weinig omkijken naar. De tekening is gemaakt door de 12-jarige Ariën Bruygom, wat we wel heel knap vinden, de kozijnen zijn allemaal gemaakt door Willem Bruygom en Gerrit Bruygom heeft o.a. de vloer gevlinderd, het dak mee afgewerkt samen met werknemers en nog veel meer. Zo is het heel de zomer een bedrijvige en hele gezellige boel geweest. Ook passanten vonden het allemaal prachtig worden. Het wekte ook de interesse van het Brabants Dagblad en die hebben er ook nog een paginagroot artikel aan gewijd wat veel positieve reacties opleverde. Dirk heeft niet op een stuiver gekeken, het beste was vaak niet goed genoeg, soms was hij niet te remmen. Het moest en zou een mooi wachthuis worden en dat is hem goed gelukt. Op 5 Juni is Peter Bijl gekomen met de kraan en is het uitgezet en de fundering gegraven en half Oktober was alles gereed. Juist toen het nog donker was in de morgen en het kouder werd waren wij van alle gemakken voorzien. Zelf hebben we ook nog wel wat gedaan. Ceel heeft de keuken geplaatst en onze nieuwe veerman Dick heeft alles een plaatsje gegeven, die is handig in werken op de vierkante meter, en ik heb het schilderwerk voor mijn rekening genomen. Voor ons is dit een mooie gelegenheid om onze dank namens de Stichting uit te spreken aan diverse mensen die ons allen belangeloos hebben geholpen. In de eerste plaats natuurlijk aan Dirk Bruygom en

zijn gezin en werknemers, voor al hun inzet om dit voor ons te realiseren. En tevens ook voor alle gezelligheid en bakjes koffie van Willeke Bruygom. Sjaan van Genderen die ons tot voor een jaar terug altijd heeft voorzien wat water en nu weer haar terrein beschikbaar heeft gesteld in het hoogseizoen en ons van stroom heeft voorzien al die tijd. Jan Hoeflaken voor het verzorgen van alle vergunningen. Cor Vos voor het verzorgen van alle elektra. Toon van Zon voor het loodgieterswerk en Cees en Gerben van Genderen voor al het afkitten.

Een hele grote kostenpost is voor de Stichting weggevallen dankzij alle hulp van bovenstaande mensen en dat vermeld ik hier dan ook graag.

Het was een zomer om lang te herinneren, nóóit was het zo warm, nóóit hadden we zoveel passanten en eindelijk hebben we ons felbegeerde wachthuis mét toilet. Want tot nu toe hadden we alleen een emmer!!

Roel van Steenberghe

Leven met een beperking

Leven met een beperking – Leentje den Dekker

Om open en bloot in de dorpskrant je verhaal over een beperking te doen, is niet eenvoudig. Niet altijd vind je het nodig dat iedereen ervan afweet. Maar soms kan het juist ook net die duidelijkheid geven, waardoor anderen wellicht beter begrijpen wat er met je aan de hand is. Dat laatste was voor Leentje den Dekker (86), na getwijfeld te hebben, de reden om toch haar verhaal te willen doen.

Leentje is slechtziend. Dat is ze niet altijd geweest, al is ze al sinds haar 5e jaar blind aan één oog.

‘In 1937 was ik bij een tante en liep met een mesje te spelen. Ik wilde stro snijden. Ik sneed met het mes naar me toe en stak met het mes in mijn oog. Mijn tante bracht me niet meteen naar het ziekenhuis, maar keek het eerst even aan. ’s Avonds werd ik er echter alsnog naartoe gebracht. Ik weet er natuurlijk niet meer zoveel van - ik was pas 5 jaar - maar ik weet nog wel dat mijn vader mij met zijn vrachtwagen daar naartoe bracht. In het ziekenhuis hebben ze me toen geopereerd en ik moest drie weken blijven. In eerste instantie bleef mijn oog gespaard en

werd mijn oog gehecht. De hechtingen lieten echter los en toen werd ik opnieuw geopereerd en is mijn rechteroog verwijderd.’ Ze kreeg tijdens haar verblijf in het ziekenhuis meteen een oogprothese. ‘Net zoals ze ringen in rekjes hebben liggen, zo hadden ze in het ziekenhuis ogen liggen, gerangschikt op grootte en oogkleur,’ weet Leentje zich nog te herinneren. In de jaren 50 hadden ze geen ogen meer voor Leentje, want de protheses werden te klein. ‘Vanaf toen maken ze een oogprothese op maat, waar ik bij zit.’

Leentje heeft altijd goed om kunnen gaan met het feit dat ze maar met één oog kon zien. ‘Ik wist niet beter, en met mijn andere oog kon ik natuurlijk nog goed zien.’

Dat veranderde in 2010. Toen kreeg Leentje een TIA op het netvlies van haar linkeroog. In eerste instantie kon Leentje bijna niets zien. Ze is toen met Gerrit, haar zoon, naar het ziekenhuis gegaan.

‘In het ziekenhuis hebben ze de druk van mijn oog afgehaald en toen kon ik weer licht en donker zien. En zo is het voortaan altijd gebleven. Ik zie wel contouren, maar geen details. Ik zie bijvoorbeeld wel iemand zitten, maar de details van het gezicht kan ik niet zien. De oogarts in Den Bosch zei: je hebt pech

gehad. De TIA zat op het linkeroog. Als je rechteroog goed was geweest, had je nergens last van gehad.' In 2015 kreeg Leentje een herseninfarct en een hartinfarct. Daar is het zicht nog meer door verslechterd. 'Maar verder heb ik daar gelukkig niets van overgehouden. Alleen het zicht is minder geworden. En ik merk dat het in de loop van tijd steeds minder wordt. Maar dat zal ook met de ouderdom te maken hebben, denk ik.'

In het begin, na de TIA, moest Leentje begrijpelijkerwijs erg wennen aan haar beperkte zicht. 'Ik vond het verschrikkelijk! Ik kon niets meer, want ik zag niets meer en ik dacht dat ik dan maar op de bank moest blijven zitten. Totdat ik een keer mijn rechteroog aan moest laten meten. Toen kwam er een blinde vrouw in haar eentje binnen. Ze vroeg waar ze kon zitten en vroeg of iemand koffie voor haar wilde halen. Ik vroeg hoe ze daar helemaal alleen was gekomen. Ze was namelijk alleen met de trein gekomen en ook nog eens een drukke weg overgestoken. Hoe had ze dat klaargespeeld? Het antwoord was eenvoudig: gewoon hulp vragen!'

'Toen ik haar verhaal had gehoord, dacht ik bij mezelf 'Als zij het kan, kun jij ook nog wel wat! Het is natuurlijk niet zo eenvoudig als het klinkt, je moet er echt mee leren omgaan. En het moeilijkste is toch wel juist om iemand om hulp te vragen.'

Hulp in de huishouding had ik al, maar ik ben weer gaan proberen om zoveel mogelijk zelf te doen.'

Op de wasmachine en het koffiezetapparaat staan rode streepjes, die Leentje kan zien en voelen. Zo kan ze zelf koffiezetten en weet ze precies bij welk streepje, welk wasprogramma hoort. Alles in braille zetten, heeft geen zin. 'Braille heb ik niet meer geleerd. Daar was ik te oud voor,' legt Leentje uit.

Leentje gaat ook regelmatig naar buiten met de rollator of de blindengeleidestok. De blindengeleidestok kan ze langer maken, waarmee ze aangeeft dat ze over wil steken. 'Ik durf wel te lopen. Ik heb geen valangst. Het onbegrip van mensen is soms wel moeilijk. Ze zien je met een rollator lopen, dus denken ze dat je nog best wel wat kunt zien. Maar ze beseffen niet hoeveel moeite het kost om je weg

te vinden. Bijvoorbeeld door de ongelijkheid van de stoep en de obstakels die er soms opstaan, zoals auto's en containers. Daar stond ik vroeger zelf ook nooit bij stil.

Als de zon erg schijnt, zie ik moeilijk, want dan is alles erg licht en zie ik bijvoorbeeld het zebrapad slecht. En met mist is het juist erg donker, dus dan kom ik niet zo veel buiten. Mensen zeggen soms ook geen gedag meer, omdat ze er automatisch van uitgaan dat je toch niet meer ziet wie ze zijn. Maar ik hoor nog goed, hoor,' lacht Leentje, 'dus ik kan vaak aan de stem horen wie het is.'

'Ik wil niet thuis blijven zitten: ik wil onder de mensen blijven. Ik heb 4 kinderen, maar die kunnen toch ook niet de hele tijd bij me blijven zitten!' En daarom trekt ze er regelmatig op uit. Het liefst overdag. 's Avonds blijft ze liever thuis, want dan hoeft ze niet thuis te komen in een leeg huis. Leentje zit op koersbal en bewegen voor ouderen, waardoor ze onder de mensen blijft. 'Ik kan wel niet altijd meedoen, maar ik kan wel luisteren en met de mensen praten. Daarmee voorkom ik dat mijn wereldje klein wordt.'

Als Leentje thuis is, weet ze zich ook goed te vermaken. 'Ik heb natuurlijk net als iedereen mijn huishoudelijke werk, dat ik zoveel mogelijk zelf probeer te doen. En ik luister heel veel naar de radio.' Leentje heeft ook een cd-speler waarop ze boeken kan beluisteren. Die boeken staan op een cd, die ik toegestuurd krijg via de christelijke blindenbibliotheek.' Leentje heeft ook een soort verlicht vergrootglas, waar ze een boek op kan leggen. Die vergroot de tekst dan uit op een soort computerscherm. Hierdoor kan ze bijvoorbeeld de kerkbode of de dorpskrant nog lezen. Het lezen vanaf het scherm wordt echter wel minder omdat het erg veel energie kost om een blad te lezen.

Maar al met al weet Leentje zich gelukkig nog prima alleen te redden, ondanks haar beperking.

Jenny van den Broek

Pleegzorg door fam. Weijma

Pleegzorg door familie Weijma

Ons is gevraagd om een stukje over pleegzorg te schrijven. Wat is pleegzorg? 'Kinderen een veilige en stabiele plaats geven die ze thuis niet meer hebben.'

Wij zijn bijna 16 jaar pleegouder geweest van 16 pleegkinderen. Drie jaar geleden zijn we er mee gestopt omdat het ons te zwaar werd. Dat is wel een stap geweest die zwaar viel. Wij hebben de crisisopvang gedaan van kinderen van 0 tot 4 jaar. Crisisopvang is de eerste opvang als de kinderen uit huis geplaatst worden. Deze keuze hebben we gemaakt omdat we toen nog een binnenvaartschip hadden. Crisisopvang duurt 3 maanden en dat kan verlengd worden tot een halfjaar. Hierna gaan de kinderen terug naar hun ouders (wat niet zo heel veel gebeurt), naar een instelling van pleegzorg of naar een pleeggezin waar ze langer of altijd kunnen blijven. Dit laatste noemen ze bij pleegzorg langdurig verblijf.

Hoe kom je tot zo iets?

Onze kinderen waren van maandag tot en met vrijdag op een schippersinternaat en wij waren dan heel de week alleen. Familie en kennissen deden wel eens beroep op ons als er iets was van ziekte of verhuizing. Toen hoorden wij iemand, die stageliep bij het leger des heils, vertellen dat er zo weinig opvang was voor kinderen. Die sliepen soms op de gangen. Dan ga je eens nadenken en op internet zoeken. Eerst zijn we naar een informatieavond geweest om te kijken en luisteren of het wat is. Je krijgt allerlei informatie mee naar huis om er nog eens over na te denken.

Er volgde een gezinsonderzoek en een cursus van negen avonden, genaamd DOP (Deskundigheid en Opleiding Pleegouders). Tegenwoordig is het nog maar drie avonden, met mogelijk een vierde avond die speciaal gericht is op tienerpleegzorg. Je krijgt uitleg, bespreekt dingen, je leert hoe je met situaties

moet omgaan en er wordt ook verteld wat er allemaal op je pad kan komen.

Voor ons is er een wereld opengegaan. Wat kan er allemaal niet gebeuren? Dingen waar jezelf nooit aan gedacht zou hebben. Dan wordt er gescreend en krijg je een eindgesprek. En dan kan het nog gebeuren dat ze het advies geven om er niet aan te beginnen.

Eén van de cursusleiders zei op een informatieavond eens tegen ons: 'Wij doen na afloop een rondje van wie het wel of niet wordt. En bij de meesten hebben we gelijk.' Ze hebben een enorme kijk op mensen.

Daarna ga je op de wachtlijst. Als er dan een kind uit huis geplaatst wordt gaan ze kijken bij wie het kind het beste past. Crisis houdt wel in dat er ieder moment gebeld kan worden, je overlegt met elkaar en twee of drie uur later staat er een kind binnen. Meestal is het een paar dagen van tevoren bekend. Het is altijd weer spannend hoe alles weer zal gaan.

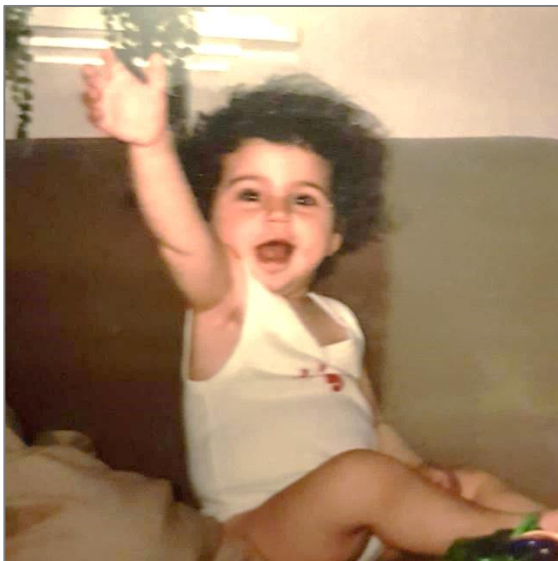

Er zijn diverse redenen dat kinderen niet meer thuis kunnen wonen: mishandeling, incest, eerwraak, verslaving van drank of verdovende middelen, verwaarlozing of kinderen (meestal baby's) waar afstand van gedaan wordt.

Mishandeling: dat gaat dan niet alleen over het slaan en schoppen van een kind, maar ook over kinderen waar sigaretten op uitgeduwd worden of, waar wij eens achter kwamen, dat het kind met het hoofdje in de toiletpot werd geduwd en

dan doorspoelen. Enorme trauma's houden kinderen hieraan over.

Incest: we weten allemaal wat het inhoudt, maar de gevolgen zijn groot. Vaak merk je het al aan de kinderen. Op welke manier ze erover praten en doen. Zelf hebben we een kind van drie jaar gehad waar ook nog eens geweld bij kwam. Het functioneerde op geen enkele manier meer. Later is hij naar een instelling gegaan in Rijsbergen waar hij een behandeling kreeg. Daar al vertelden ze dat dit kind nooit meer in een gezin zal functioneren.

Eerwraak: we horen het in de media niet meer, maar toch spelen deze dingen echt nog wel in Nederland. Wij hebben van dichtbij gezien hoe fanatiek dat er aan toe gaat. Moeder en kind werden met de dood bedreigd.

Verslaving van drank: ouders die dronken zijn en niet goed voor hun kinderen zorgen, maar ook baby's die worden geboren met het FAS-syndroom (Foetaal Alcohol Syndroom). Dit komt door het nuttigen van alcohol tijdens de zwangerschap. Dit lopen baby's al op van één glas per dag. De gevolgen blijven zichtbaar. Zeker als ze in de pubertijd komen gaat het dikwijls fout. Een kenmerk is bijvoorbeeld het hebben van woedeaanvallen.

Drugsverslaving: dit is te vergelijken met alcoholverslaving, maar alleen niet bij baby's. Als een moeder tijdens de zwangerschap drugs gebruikt moet de baby na de bevalling afkicken. De baby krijgt hier medicijnen voor, maar toch zie je ze verstijven en trillen. Voor een pleegouder kan dit erg intensief zijn, want deze baby's huilen heel veel door het afkicken.

Kinderen of baby's waar afstand van gedaan wordt: dit komt meer voor dan men en wij verwachten. Het gebeurt bijna wekelijks. Kinderen hebben wij zelf nooit meegemaakt, maar baby's wel, drie zelfs. Ouders die er afstand van doen krijgen eerst drie maanden bedenktijd. Dan moeten ze tekenen dat ze er afstand van doen. Daarna gaat Jeugdbescherming op zoek naar een adoptiegezin. Het is best moeilijk als kinderen weggaan. Eén van de baby's was 24 uur oud toen we het kindje ophaalden in het ziekenhuis, de anderen waren drie dagen oud. Er werd tegen ons wel eens gezegd: 'Daar merken ze niets van', maar deze kleintjes merken daar heel veel van. Het geluid en de geur van hun moeder is weg en dat heeft meer impact op een baby dan men verwacht. Vervolgens komt de volgende slag voor ze als ze naar een adoptiegezin gaan. Ze zijn aan jou gewend en moeten dan weer weg. Wij gaven het kindje dan een ongewassen knuffel mee, want daar hangt onze geur nog aan.

Lichamelijke verwaarlozing: dit gebeurt door weinig verzorging en weinig voedsel. Er zijn dan zelfs kinderen die, als ze de kans krijgen, het afval van de aardappels en groenten op eten. Ook kunnen ze zich niet beheersen als ze eten krijgen. Het is vaak binnen een paar tellen verdwenen. Er zijn kinderen die weer bij babyvoeding moeten beginnen omdat ze niets meer verdragen. We hadden een kind dat nieuwe schoenen kreeg en er zo trots op zijn dat hij drie nachten met zijn schoenen aan in bed heeft geslapen.

Geestelijke of emotionele verwaarlozing: dit is net zo erg. Elk kind heeft aandacht nodig op zijn tijd. Je ziet bij pleegkinderen die dit niet hebben gehad dat ze er ook niet goed mee om kunnen gaan. Deze kinderen vragen altijd aandacht, het lijkt wel nooit genoeg. Het wordt ook weleens 'bodemloze put syndroom' genoemd. Je ziet bij deze kinderen vaak bijzonder gedrag, wat helaas door anderen niet altijd geaccepteerd of begrepen wordt. Omdat ze de wereld om hen heen vaak niet begrijpen, zijn ze vatbaar om nogal eens geplaagd te worden. Bij deze kinderen zie je weer hoe belangrijk de hechting van moeder/vader en kind is tussen de 0- en 3-jarige leeftijd.

Pleegkinderen hebben ook bezoek aan/van hun ouders. Het bezoek is vaak een bezoeking.

Pleegkinderen die gestrest raken voor en na die tijd, omdat ze bezoek hebben van hun ouders. Dit kan thuis zijn in het ouderlijk gezin, bij de pleegouders of bij jeugd- of pleegzorg.

Soms ook wel op een andere neutrale locatie. Wij hadden bijna altijd een bezoekregeling onder begeleiding bij jeugd- of pleegzorg. Dan werd er gelijk geobserveerd hoe de reacties waren. Bij bezoek maak je soms ook van alles mee. Bij ons was het een keer dat een vader een mes uit z'n zak haalde. Sommige kinderen worden vervoerd in een geblindeerde auto. Zelfs is er een enkele keer wel eens politie aanwezig.

Op de cursus leerden wij dat een kind tussen 0 en 3 jaar gevormd wordt. Als er iets misgaat in die tijd dan is dat niet meer uit te wissen. De meeste pleegkinderen hebben hechtingstoornis of hechtingsproblematiek met één of meerdere trauma's. Hechtingsproblemen lijken vaak op kenmerken als ADHD maar zijn vele malen ernstiger. Vaak kunnen ze met therapie nog wel gedrag veranderen, maar uitwissen kan niet meer. Veel kinderen lopen in die eerste jaren een trauma op. Gelukkig is er veel hulp en therapie voor deze kinderen, maar ze kunnen het nooit helemaal achter zich laten.

Eén van de pleegkinderen was zo beschadigd dat een therapeut er geen gat in zag om aan een behandeling te beginnen. Dit kind zit nu ook al een paar jaar in een psychiatrische instelling. Gelukkig zijn er ook die je beetje bij beetje op ziet knappen. Dat geeft veel voldoening en dat geeft een pleegouder houvast.

De eerste drie maanden na een plaatsing gaan meestal redelijk goed. Daarna raken ze aan je gewend en gaan ze zich gedragen zoals ze gewend waren. Soms had je wel eens het gevoel een agent te zijn. Maar regels zijn regels en ook pleegkinderen moeten ze houden. Het valt niet altijd mee, dat geven we toe. De

buitenwacht vind je vaak te streng. Het is toch zielig dat ze dit mee maken? Ja, het is ook erg! Geen regels werkt bij pleegkinderen echt niet. Ze hebben vaak nog een duidelijke hand nodig. Pleegkinderen zijn vaak tegen anderen spontaan en vriendelijk maar veranderen soms totaal als ze bij het pleeggezin binnen stappen. Dat zien de omstanders niet, maar er wordt nog weleens wat vernield.

Als de crisisopvang is afgelopen en het pleegkind gaat verhuizen, dan komt het afscheid. Afscheid nemen is bijna altijd moeilijk, zeker al ze erg klein zijn. Meestal gaat hier ook een proces aan vooraf. Je weet het vaak ook een paar weken van tevoren en dan groei je er ook naar toe. Toch moet je weer in een ander ritme komen en daar ben je na een paar weken wel weer aan gewend. Wij hebben voor elk pleegkind een boekje bijgehouden met korte stukjes en foto's. Dit kregen ze mee bij het weggaan. Zeker voor baby's en jonge kinderen vinden wij dit belangrijk. Wat er ook gebeurd is ze hebben iets om terug te kijken.

Pleegouders, maar ook hun gezin moeten voor honderd procent achter de beslissing staan om pleegouder te worden. Het kan er bij sommige pleegkinderen zeer heftig aan toe gaan en dan ontstaat er snel irritatie. Ook een sociaal netwerk is belangrijk voor als het even niet meer gaat. Wij hadden in de eerste plaats onze kinderen, die er ook enorm veel voor gedaan hebben. Zonder hen waren sommige gevallen echt te zwaar geweest.

Het is fijn om te zien dat er in Nederhemert ook nog gezinnen zijn die hun schouders onder pleegzorg zetten.

Ook zij hebben het niet altijd even gemakkelijk. De bij dit artikel geplaatste foto's zijn van onze ex-pleegdochter Indy. Zij kwam bij ons toe ze twee dagen oud was en we hebben nog steeds contact. Indy is inmiddels bijna 15 jaar. Indy is na haar pleegzorgperiode nog veel in ons gezin geweest toen haar moeder ziek was.

Fam. Weijma

Getrouwd!

Roelof Domen en Caroline Vos
15 juni 2018

Getrouwd!

Anton & Yvonne van Es
21 september 2018

Getrouwd!

Niels Gelderblom & Willemijn van Ooijen
17 oktober 2018

Getrouwd!

Henk Vos & Janita Veen
16 november 2018

Een reis in de tijd met een 90-jarige

Een reis in de tijd met een 91-jarige.

Diena van Genderen – Bodmer is op 9 oktober 1927 geboren te Wellseind.

Ze was de dochter van Wienus Bodmer en Maaïke Smits. Haar ouders hadden woonruimte in Wellseind gevonden en hebben daar gewoond tot Diena ongeveer anderhalf jaar was.

Ze zijn toen verhuisd naar de Nederhemertse kade, waar Wienus land had gekocht en een huis had laten bouwen in de tussentijd.

De familie Bodmer is oorspronkelijk afkomstig uit Zwitserland, Daniël Bodmer diende in het leger en kwam zonder identiteitspapieren, maar met documenten van de koning met toestemming naar Nederland, alwaar hij getrouwd is met een Nederlandse, genaamd Anneke van Beek, die woonde in de Kapelstraat. Hij heeft zich hier toen gevestigd, daar stammen de Bodmers vanaf.

Diena is enigst kind gebleven. Haar moeder was ziekelijk en het lopen werd een steeds groter probleem. Aan de arm van haar man en binnenshuis met ondersteuning lukte het nog

wel, maar als ze van huis moest, dan was het een probleem.

Diena weet te vertellen, dat een oom een rolstoel wilde halen voor haar moeder, maar dat die weigerde erin te gaan zitten. Gingen ze op bezoek, dan zette haar vader een veilingkist in de kar en daar zat haar moeder dan op en zo namen ze haar mee.

Haar vader had een paar koeien en bongerd en hij teelde koude grondproducten.

Toen ze 4 jaar was zijn haar grootouders binnen 6 weken na elkaar gestorven en dit heeft op de 4-jarige veel indruk gemaakt. Zo weet ze, dat er in die tijd een dubbeldek vliegtuig door de lucht vloog, wat heel bijzonder was.

Ze leerde toen een versje; “Al met zo’n vliegmachine, daar kun je van op aan, dat mensen als de kippen, eieren leggen gaan.”

Diena is haar hele leven versjes en gedichtjes blijven onthouden en opzeggen, wat haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen erg leuk vinden.

Ze ging in Nederhemert naar school en haar vriendinnetje was Jenny Groeneveld (van het hoog huis).

Uit school moest ze echter altijd direct naar huis en niet gaan spelen, want ze had altijd werk te doen thuis. Haar moeder helpen in huis en haar vader op het land.

Ondanks, dat haar moeder niet kon lopen, lukte het haar wel om zo nu en dan pannenkoeken te bakken op het oliestel, dat deed ze dan zittend. Vader had zo’n 12 – 13 geiten en een bok. De bok trok dan de bokkenkar en zo gingen ze in de bongerd aan de Riemerstraat appels plukken. Ook moest er vroeger het water voor de was uit de Maas gehaald worden en dit gebeurde ook met de bokkenkar.

’s Avonds gingen de mensen vaak bij elkaar buurten en de jeugd liep met z’n allen op zondag op de dijk. Dat was de ontmoetingsplek in het dorp.

In de winter vroor het vaak weken achter elkaar en dan kwam de Maas dicht te liggen. Er zijn winters bij geweest, dat ze wel 6 weken aan een stuk konden schaatsen op de Maas.

In de oorlog kregen de mensen voedselbonnen en die konden ze dan ophalen in Ammerzoden. Diena ging dan naar Ammerzoden met tante Tooi, ze melden zich daar 's morgens en liepen dan naar Wordragen waar ze bij tante Ko hun zelf meegebrachte boterhammen opaten. 's Middags gingen ze dan weer van Wordragen naar Ammerzoden om de bonnen op te halen en terug naar Nederhemert.

Het eerste winkeltje met levensmiddelen in Nederhemert was bij Maske van Aria en daar haalden ze dan hun boodschappen.

In de jaren voor de oorlog waren er maar 3 of 4 auto's in Nederhemert, dat is nu niet meer voor te stellen.

Het laatste jaar van de oorlog was het ergste. Ze weet nog goed, dat het kasteel in brand stond. Volgens Diena kon je toen in huis de krant lezen zonder het licht aan te doen, zo'n vuurzee was het.

Ze werden toen ook nog geëvacueerd naar Zuilichem, daar bleven ze bij familie, tot ze ook weer weg moesten. Het plan was om met een schipper mee te varen en zo werden alle spullen aan boord gebracht, gelukkig is dat op het laatste nipper niet doorgegaan en konden ze alles nog van boord halen, anders was de schipper er met alles vandoor gegaan.

Diena heeft verkering gekregen met Gerrit van Genderen en ze zijn bij haar ouders ingetrouwd. Diena en Gerrit waren een van de laatste stellen die in het gemeentehuis op het eiland zijn getrouwd op 21-06-1950. Na de huwelijksvoltrekking was er thuis in het achterhuis feest.

Gerrit werkte bij Bouman in Wellseind en toen die met zijn bedrijf verhuisde naar Brabant moesten Gerrit en Diena eigenlijk mee.

In verband met de ziekte van Diena's moeder kon dit echter niet en heeft Gerrit ontslag genomen. Hij is toen ook thuis gaan "boeren".

Wienus had achter zijn huis op de "Kaa" een groot stuk land, daar waar nu de Ormeling is en dat beteelden ze.

Hun eerste kinderen Maaïke, Pieta en Teun zijn op de Ka geboren, waar Diena en haar ouders 30 jaar hebben gewoond.

Ze zijn daarna met zijn allen verhuisd naar Molenstraat 44 (waar nu een kleindochter van Diena woont) en daar is hun gezin uitgebreid met Wiena, Gerrit en Diederik.

Ook daar heeft ze 30 jaar gewoond en heeft Gerrit als een van de eersten in Nederhemert een kas gebouwd achter het huis.

Hier heeft hij eerst aardbeien en tomaten in geteeld en later pepers en gipskruid.

Op den duur bracht het echter niet genoeg meer op om van te bestaan en toen is Gerrit eerst bij Schouten gaan werken en later op de beton.

Diena en Gerrit hebben samen 6 kinderen gekregen en met de zorg voor haar ouders en ziekte van haar moeder was het best druk.

Diena Wolfers kwam in die jaren 3 dagen in de week helpen bij hun in huis en ze deed het nodige naaiwerk.

Diederik de jongste zoon werd met 7 maanden geboren en heeft 3 maanden in het ziekenhuis gelegen in Den Bosch, al die tijd heeft Diena hem nooit vast mogen houden. Zo ging dat in die tijd.

Ze reed op de fiets naar Wellseind, nam de bus naar het station in Den Bosch en liep vandaar naar het protestants ziekenhuis en zo ook weer terug. Het was een hele onderneming in die tijd om op bezoek te gaan.

Diena geeft ook aan, dat het vroeger echt niet altijd beter was en dat ze ook het nodige meegemaakt heeft.

Zo heeft ze haar man en 3 kinderen verloren. Haar man Gerrit in 2003 en van haar kinderen eerst Maaïke, een jaar later Teun en drie jaar later Gerrit.

Diena Wolfers vroeg 60 jaar geleden of Diena mee naar de vrouwenvereniging wilde. Ze heeft geantwoord, dat Diena Wolfers eerst maar eens moest gaan kijken, dan zou ze daarna beslissen.

Intussen is ze al 48 jaar lid van de vrouwenvereniging en daar gaat ze nog steeds op donderdagavond om de 14 dagen trouw ernaartoe. Ook is ze een trouwe bezoeker van de contactmiddag van de kerk.

Zoals Diena zegt; "de tijd gaat vlug, keert nooit meer terug".

Ze hebben 30 jaar in de woning aan de Molenstraat 44 gewoond en hebben toen een woning ernaast laten bouwen, met een slaapkamer beneden, want haar vader ging met hun mee.

In dat huis heeft ze 28 jaar gewoond met hulp van haar kinderen.

Toen werd het te groot en sinds 2017 woont ze in de Ormelingsstraat schuin tegenover haar dochter Wiena.

Iedere week komen kinderen, kleinkinderen met achterkleinkinderen op de koffie, wat ze erg gezellig vindt. Ook gaat ze een dag op bezoek bij Wiena als die op vakantie is. Toen ze in Hardenberg waren zag Diena en man met hoed lopen, wat haar tot hilariteit van de kleinkinderen het gezegde ontlokte; 'Hoed is goed, maar de rand is schand'.

Ze is blij, dat ze nog goed mobiel is en dat ze als enigst kind gezegend is met 6 kinderen, waarvan 5 kinderen weer 28 kleinkinderen hebben en daar zijn weer 61 achterkleinkinderen bij geboren, dus alles bij elkaar een nageslacht van 95 personen, die ze allemaal regelmatig ziet en waar ze erg van geniet. Ze gaat ook naar alle verjaardagen en houdt alles bij van de familie.

Ze hoopt, dat het haar in de toekomst gegeven mag worden om in haar huisje te kunnen blijven en dat wensen wij haar ook van harte toe.

Willemien Hobo

Mieke Smits, eigentijdse boerin in Bern

Mieke Smits, eigentijdse boerin in Bern

Zelf noemt ze zich geen boerin (ze is niet letterlijk tussen de koeien) ondanks haar taken voor het melkveebedrijf in Bern. Mieke Smits (1962) is een vriendelijke vrouw met een levenswijze die samen te vatten is in het woord

'polderen'. Zij woont met echtgenoot Wouthé van den Brand in de boerderij waar ze ruim 200 melkkoeien houden. Bern: ruim tien huizen, vijf straatnamen, dertig inwoners. Op het eerste gezicht lijkt het een plukje huizen zonder geschiedenis maar dat is zeker niet het geval. In het jaar 1134 stichtte Fulco van Berne hier de Abdij van Berne, één van de belangrijkste religieuze centra van het land. Dat bleef zo tot 1572, toen de Geuzen het nodig vonden de Abdij te plunderen. Zeven jaar later ging het gebouw in een vuurzee verloren. De Norbertijner monniken hadden toen al een veilig heenkomen gezocht en zetten hun activiteiten voort in Heeswijk-Dinther, waar tot op de dag van vandaag een Abdij van Berne bestaat. Midden in een wei staat een overblijfsel van de Abdij, een oude waterput.

Wie is Mieke Smits?

Ze werd geboren in de Brabantse Meijerij, onder de rook van Den Bosch en groeide op in Gemonde. Het gezin bestond uit vader, moeder en drie kinderen waarvan Mieke de oudste is. Vader runde een smederij/metaalbedrijf en moeder was behalve verantwoordelijk voor de huishoudelijke zaken en de administratie van het metaalbedrijf, ook werkzaam op een naaiatelier. Mieke vertelt in haar keuken met grandioos uitzicht op de Eilandse dijk: "In Gemonde ging ik naar de dorpsschool waar ik iedereen kende. Via mavo en havo heb ik bij Schoevers een opleiding gevolgd tot directiesecretaresse. Als puber ging ik graag uit in Schijndel, het dorp met kroegjes, cafés en disco's. Wouthé kwam daar met zijn familie ook regelmatig stappen. We vonden elkaar leuk, werden verliefd, gingen latten, samenwonen en zijn jaren later getrouwd. Onze relatie werd bekroond met twee prachtige dochters: Anouk (28) en Brigitte (26). De oudste is erg sportief en heeft zich ontplooid in de grafische internetwereld en de jongste is als boerin mede actief in ons bedrijf, als ze tenminste niet op reis is want ze wil graag iets leren van het boerenleven in de rest van de wereld."

Het melkveebedrijf

Terwijl buiten een koude wind staat, drinken we binnen een lekkere warme kop thee. Mieke serveert er diverse zoete versnaperingen bij en vertelt over het bedrijf. "Wouthé, zijn broer Co en onze dochter Brigitte runnen het bedrijf waarbij ik de administratie op me neem. Anno 2018 is er aardig wat papierwerk en te monitoren. Nog niet zo lang geleden kregen we controle omdat we relatief veel meerlingen in onze administratie hadden staan. Meerdere koeien kregen tweelingen en dan ben je verdacht want enkele boeren hebben daar in hun voordeel mee gesjoemeld. Gelukkig hadden we alles goed op orde. Niks aan de hand dus. Wat bleef was de vraag hoe het komt dat we al jarenlang relatief veel tweelingen hebben. Welaan, je moet weten dat wij redelijk makkelijke boeren zijn. Wij laten onze eigen fokstier gewoon bij de koeien lopen en dat verse zaad is kennelijk levendiger dan het ingevroren sperma van de KI (=kunstmatige inseminatie), waardoor er meer tijd is voor een tweede bevruchting. De Europese regelgeving wordt steeds verstikkender en dus moet je de zaakjes

goed voor mekaar hebben. Onze minister Carola Schouten, van geboorte uit Giessen, is erg betrokken bij het boerenleven. Jammer genoeg laat ze haar oren te veel en te vaak hangen naar dat wat haar ambtenaren zeggen. Ze heeft in haar beginperiode iets te hoog van de toren geblazen door ongenueanceerd boeren te veroordelen op het gebied van I&R-fraude, dat is de burgerlijke stand van rundvee die belangrijk is voor de mestproductie. Later heeft ze in Kamerbrieven in feite aangegeven dat ze de Kamer verkeerd geïnformeerd had over *kalvergate*.

Ambities

Tijdens het gesprek blijkt dat Mieke actief is als burgerlid van de VVD voor het Waterschap en fractievoorzitter in Zaltbommel. Heeft ze ambities om ooit de gemeenteraad voor haar partij te versterken? "Ach, weet je, voor een zetel in de raad moet je gevraagd worden en als dat gebeurt ga ik wikken en wegen. Als afgestudeerd jurist heb ik bestuurlijk wel iets te bieden. Waarom ik me thuis voel bij de VVD? Ik houd van diversiteit en deze partij laat mensen in zijn waarde, maar verwacht wel dat mensen actief zijn. Politiek bedrijven vanuit een geloofsgedachte past niet bij mij. Ik voel me een liberaal, onze partij doet veel voor de economie. Op het gebied van arbeidsmigranten is er ook in onze gemeente nog wel wat te winnen. Deze mensen werken hier tijdelijk en niet alleen in de tuinbouw maar ook in de bouw en bij de pakketbedrijven zoals Bol.com. We moeten door middel van een huisvestingsverordening voorkomen dat hele straten opgekocht worden om die woningen vervolgens aan arbeidsmigranten te verhuren. Dat kan met name 's avonds overlast geven. In feite lijkt de problematiek en de oplossing op steden met studentenhuishuizing. Ik zou meer voelen voor huisvesting op het terrein van het tuinbouwbedrijf waar de mensen werken. Je ziet hier in de gemeente dat die manier van opvang goed kan werken. En uiteraard moet de huisvesting bij het bedrijf voldoen aan alle wettelijke eisen. Wat ik ook belangrijk vind: bied die mensen zo snel mogelijk lessen aan in de Nederlandse taal. Dat is een taak van de werkgever en de uitzendbureaus. En dames en heren politici, denk na als u een vergunning afgeeft voor de bouw van een groot bedrijf of een mega kas. Het is toch logisch dat daar

arbeidsmigranten op af komen die gehuisvest moeten worden.”

Bern

Ze verruilde het coulisselandschap van een dorp aan de Dommel voor een piepklein gehucht aan de Maas. “Maar kijk eens wat een uitzicht. Daar de windmolens van Waalwijk, hier de brug van Zaltbommel en schuin voor ons het Provinciehuis van Den Bosch. We wonen hier in Bern lekker rustig en als het nodig is, zijn we er voor elkaar. Eens per jaar wordt een vuur gestookt (Oud en Nieuw) en komen we gezellig samen.” En de boodschappen? Geen winkel in de buurt. “Tegenwoordig bezorgen veel supers ook in Bern. Maar ik doe mijn boodschappen daar waar ik toevallig ben. In Aalburg, Ammerzoden, Gameren, Hedel, Heusden, Veen, Vlijmen, Waalwijk en Zaltbommel. Regelmatig shop ik in Sint-Michielsgestel als ik bij mijn zus of moeder ben. De ambachtelijke winkels van bakkers en slaggers zijn belangrijk in mijn keuze. Op de boerderij houden we van goed en lekker eten.

Gelukkig heb ik tijd voor het maken van foto's. Die opgaande en ondergaande zon blijft me boeien. Ook een fietstochtje is heerlijk ontspannend. Op zondag doen we samen wat

leuks, dat is ongeveer het enige moment in de week dat we samen even relaxen. En natuurlijk onze vakantie; eenmaal per jaar gunnen we ons een week op reis.”

De toekomst

“Het zou wenselijk zijn als de overheid zich wat minder met ons bemoeit maar dat is waarschijnlijk een utopie. In de verte klinkt alweer de volgende maatregel. De kans dat we als melkveehouders net zoals in Brabant andere vloeren in onze stallen moeten aanbrengen is aanwezig. Nu is het zo dat poep en plas van vee op stal als drijfmest in de put bij elkaar komen en dat veroorzaakt ammoniak. De gedachte is om plas en poep zo snel mogelijk in een beter afgesloten mestput af te voeren. In de vloer zitten kleine gleuven voor de plas en een afvoersysteem voor het dikkere deel (lees: voor de stront). Met weidegang ontstaat er ook minder ammoniak en vroeger toen het vee nog op stro werd gehouden werd de mest beter gescheiden. Ik ben niet iemand die snel met een oordeel klaar staat. Zo maar even een ja of een nee zul je van mij niet snel horen. Eerst het naadje van de kous weten, eerst alle argumenten aanhoren en op een rijtje zetten. Afwegen, heroverwegen en dan een genuanceerd standpunt innemen. Hebben we wensen? Voor het buitengebied zou glasvezel ideaal zijn maar ook G4 zou al mooi zijn. Nu communiceren we hier nog via een koperdraad voor telefoon en traag ADSL-internet. KPN gaat in 2019 stoppen met ISDN en dat betekent dat de zwakke internetcapaciteit voortaan gebruikt wordt voor bellen via internet en dat er van de zwakke verbinding niks meer over blijft voor internet.”

Minder opbrengst

Opmerkelijk. We horen je niet over de aanschaf van een melkrobot. “Klopt, maar dat zal ik uitleggen. Robotboeren hebben te maken met een hogere kostprijs en meer affiniteit met computers en die krijgen ook ander werk zoals het opsporen van koeien die nog niet zijn gemolken. Daar zijn de jongens Van den Brand niet zo van; die willen zoveel mogelijk uren weidegang bieden en twee keer per dag de koeien onder ogen krijgen door het traditioneel melken in een carrousel. Co en Wouthé zijn doeners en daarom hebben we ook ander soort vee. Onze dieren van een dubbeldoel-ras

(d.w.z. zowel melk als vlees zoals MRY) kijken niet zo nauw, vinden het niet erg als we een uurtje later komen melken en kunnen gemakkelijk een wijziging van voerrantsoen aan. Deze koeien kunnen eenvoudiger gehouden worden met minder dure brokjes, de dames zijn blij met lekker vers gras. Het vet- en eiwitgehalte van de melk is hoger en het vlees van dubbeldoel koeien is van betere kwaliteit, waar in Nederland behoefte aan is. De keerzijde van deze koe is de opbrengst: aanmerkelijk

minder melk. Gelukkig wel een betere prijs voor het vlees en de melk. Nee, die dure robot is niks voor ons.”

Mantelzorg

Als we naar buiten gaan voor het maken van enkele foto's, vertelt Mieke dat ze mantelzorg biedt aan zowel haar zus als haar moeder. “Ik maak bijzondere dingen mee op het gebied van regelgeving. Onlangs werd zomaar vanuit het niets de taxipas ingetrokken voor mijn zus. Met mijn juridische achtergrond is een bezwaarschriftje snel geschreven en was het snel hersteld. Maar ik vrees dat minder mondige mensen simpelweg pech hebben en opeens niet meer weg kunnen of aangewezen zijn op duur vervoer. Dat is zo vervelend.” Met uitzicht op het Brouwershuis van de voormalige Abdij hoor ik dat haar interesse wel degelijk bij het verleden ligt. “Ik ben lid van de Heemkundekring en wil graag alles weten over Bern en de Norbertijnen die hier vroeger woonden en werkten.” Ik rij af en toe naar de Abdij in Heeswijk om Berne abdijbier in te kopen.”

Een boeiend gesprek met een vriendelijke vrouw op een bijzondere locatie. Voordat ik weg rijd, vertrouwt ze me nog toe: “Die Dorpskrant. Ik lees er graag in. De krant draagt denk ik bij aan de saamhorigheid in onze drie kernen. Succes ermee.”

Henk Poelakker

Willemien Hobo: 40 jaar bij Hobo bouwbedrijf

Willemien Hobo is 40 jaar werkzaam bij Hobo Bouwbedrijf.

Donderdag 1 november was Willemien Hobo 40 jaar in dienst bij Hobo Bouwbedrijf. In al die jaren heeft Willemien veel meegemaakt bij het bedrijf en gaat daar

wat over vertellen. Maart 1978 ging Dick Hobo, de vader van Dirk Hobo, een huis bouwen aan de Schoolstraat in Nederhemert om daar gaan te wonen. In december van dat jaar trouwden Dirk en Willemien en gingen wonen in de woning bij het bedrijf aan de Molenstraat. Willemien werkte toen nog bij Jamin in Oosterhout maar daar kwam gauw verandering in. Want op 13 oktober brak Dirk Hobo bij het lossen van bouwstaalnetten allebei zijn polsen en kon niets meer doen. Het is dat Jules Vos er toen tussen gesprongen is om de stalen netten op te vangen anders had het veel slechter met Dirk afgelopen. Willemien heeft na dat ongeval, toen Dirk in het gips zat met zijn polsen, hem overal naar toe gereden voor zaken. Want voorbereidingen en afspraken voor werk gingen gewoon door. Dick Hobo, de vader van Dirk, lag toen die tijd in het ziekenhuis dus er moest gezorgd worden dat alles doorging.

Op 1 november kwam Willemien dus officieel in dienst bij Hobo Bouwbedrijf en deed daar de administratie mee in het toenmalige kantoortje achter bij het bedrijf. Maar ze ging ook veel met Dirk op pad. Het was toen een heel andere tijd. Dirk stond altijd vroeg op om materiaal klaar te

leggen wat chauffeurs dan meenamen naar het werk. Willemien hielp hem daarbij. “Ook onze

kinderen werden altijd bij de zaak betrokken. Op kantoor zat ik tegenover Roelof Oomen (grote Roelof) en alles werd met pen op papier gezet. De pc was toen nog niet uitgevonden.

Offertes werden opgemaakt en die werden uitgetypt. Een foutje erin kostte veel tijd want

ja, dat moest echt veranderd worden.” Tegenwoordig is dat met een computer een druk op de knop, maar toen was dat anders. Er waren ook geen kopieermachines in die tijd, dat kende men toen niet. Op vrijdagmiddag ging Willemien bij de toenmalige Rabobank aan de Ormelingsstraat geld halen, soms veel geld, om dan op het kantoor alle loonzakjes klaar te maken. Want elke week kregen de medewerkers bij Hobo hun geld zo uitbetaald in een loonzakje. “Ook bij Wamazo in Bruchem deden ze dat zo maar daar is een keer op een vrijdagmiddag een overval gepleegd”, vertelt Willemien. “Vanaf die tijd zijn wij het ook veiliger gaan doen en werd het loon, nu over vier weken, overgemaakt via de bank. Toen wij elke week contant uitbetaalden was onze werknemer vrij om thuis af te geven wat hij dacht dat goed was. Maar daar kwam verandering in toen het geld via de bank binnen kwam. Toen kon moederlief precies zien wat haar man verdiende in vier weken.” Twee keer per jaar ging men ook voor veel geld vakantiebonnen halen in Zaltbommel. Dan ging Willemien met Roelof Oomen mee, want dat ging echt over veel geld. “In de begin jaren 90 kwam de eerste PC op kantoor te staan en wij

kregen les van Gerrit Oomen. Dick Hobo had het niet zo op de computers en hij zei op kantoor tegen Jaap Kraay: 'Komt er al wat uit Kraay?' Waarop Jaap antwoordde: "Ja Dick, er komt lucht uit". Toen was het een andere tijd dan nu. Toen was er meer ontspanning dan nu, want nu is alles veel te gehaast. Maar ons bedrijf groeide maar en de werkplaats werd te klein. Wij wilden op een andere plaats bouwen, maar die plannen werden niet goedgekeurd. Het "vliegveld" in de Molenstraat werd aangelegd om daar materiaal neer te leggen. In de jaren 88/89 werd er een grote hal gebouwd aan de Nieuwstraat. Het werd toen ook steeds drukker op kantoor, wij kregen als bedrijf steeds meer werk."

"Op de woensdagmiddagen was ik altijd thuis in huis bij onze kinderen. Gelukkig had ik in die tijd ook hulp in de huishouding, anders had ik nooit zoveel uren in de week kunnen werken. Er werd in 1997 ook een nieuw kantoor aan de Molenstraat gebouwd, dat was een grote vooruitgang. Maar er brak ook een andere tijd aan. In 2006 moesten wij werknemers ontslaan, want de kassenbouw zat op slot, de crisis was begonnen. Dat heeft er ingehakt bij ons. Ons personeel was zo eigen geworden. Voor wij een kantoor hadden dronk het personeel 's avonds en op zaterdagmorgen altijd koffie bij ons binnen. Kwam men terug van het werk en moest er nog even overleg zijn met Dirk, dan kwamen ze gewoon bij ons binnen, dat was normaal in die tijd. In 2005 kreeg Dirk, mijn man, een hartinfarct. De jaren daarvoor waren voor hem te veel geworden, alles kwam er nu uit. Die jaren na alle ontslagen waren erg zwaar voor zowel Dirk als de rest van ons gezin. We zijn dankbaar voor het feit dat onze kinderen er waren voor ons en ons meegeholpen helpen om door deze moeilijke periode heen te komen."

In 2006 gingen Dirk en Willemien wonen in het huis aan Molenstraat 69. (ik zeg altijd op het landgoed Hobo!)

"Vanaf 2009 hadden wij te veel mensen op kantoor zitten. Toen heb ik een stap teruggedaan, maar ben één dag in de week blijven werken, zodat ik meer aandacht kon geven aan mijn gezin. Bij ons huis aan de Molenstraat 69 was een winkel waar bruidjes hun mooie jurk konden kiezen en kopen. Later is daar ook andere kleding bij gekomen. De winkel liep goed. Tot 2013, toen hebben wij de winkel gesloten. Ik doe het nu rustiger aan. Als je ouder gaat worden en je hebt lichamelijke klachten gaat het allemaal niet zo meer. Maar toch werk ik nog steeds met plezier en verdeel ik mijn werkuren over de week heen en blijf ik ook bij het bedrijf betrokken. Ik ga nu nog wel eens met Dirk mee naar een beurs in Düsseldorf en dan zie ik allemaal nog oude bekende van vele jaren geleden die altijd bij ons kwamen en dat is ook weer leuk.

Ik ben 40 jaar in dienst bij Hobo bouwbedrijf dat altijd op naam heeft gestaan van mijn man. Daarom kreeg ik van hem op mijn jubileumdag bloemen van de zaak. Nu werk ik ook voor onze zoon Derk, die de zaak heeft overgenomen. We hebben mooie en ook bijzondere werken onder zijn leiding binnen gehaald. Hij heeft ook steun van zijn vrouw Petra. En Dirk en ik blijven helpen en adviseren waar we kunnen."

Er was op 1 november koffie met gebak voor het personeel, wat men erg waardeerde. Op zaterdag 5 januari 2019 zal dit jubileum gevierd worden, samen met andere hoogtepunten. Dirk wordt ook 66 jaar en krijgt dan AOW en in de maand december van dit jaar zijn Dirk en Willemien 40 jaar getrouwd. Daar hopen we in de volgende dorpskrant op terug te komen.

Dirk Brugmans

Hèmertse hobby's

Hèmertsen met een Hobby – Dianne en Inge Kroon

Ongeveer 20 jaar geleden is het "ponyvirus" onze familie binnen geslopen. Dit alles begon met onze oudste zus Erna die ongeveer 15 was, en op zoek ging naar een verzorgpony. Na een tijdje zoeken kwam ze uit bij Willem Maas uit Kerkwijk. Hij had een aantal shetlandpony's voor de fokkerij en de ponykeuringen. Een prachtig gezicht was het. Willem woonde in een oude boerderij met daarachter wat oude stallen en een mooi stuk land waar de pony's liepen.

Na een aantal jaar Willem geholpen te hebben met zijn fokkerij kreeg Erna haar eerste pony. Deze heette Erika van Hogenhof en is uiteindelijk stammoeder geworden van haar stal "de Kronenburg". Een aantal jaren later werd Tessa van de Kronenburg geboren die als 2-jarige jeugdkampioen werd van de Bommelerwaard!

Nou hebben we even een moeilijk verhaal □

Onze pony's staan ingeschreven in het NSPS (Nederlands Shetland Pony Stamboek). Dit stamboek werd in 1937 opgericht en is daarmee het oudste stamboek in Nederland. Sinds die tijd worden de pony's geregistreerd en worden ook hun prestaties bijgehouden. Leden van het stamboek horen lid te zijn van een fokvereniging die per gebied onderverdeeld zijn. Ieder fokgebied heeft elk jaar een stamboek premiekeuring. Op de keuring worden ze op verschillende maat en leeftijd klasse beoordeeld. De pony's zijn verdeeld in de mini-, kleine-, midden en grote maat tot 107

cm. De leeftijdscategorieën zijn: veulens, enters (1-jarige), twenters (2-jarige) en drie jaar en oudere merries. Als een pony tot 3 jaar in het veulenboek geregistreerd staat en aan de kwaliteitsnormen van het stamboek voldoet, zal de jury bij de aanbidding van een pony een premie geven. Vanaf 3 jaar kan een pony opgenomen worden in het stamboek. Daarvoor moeten ze eerst gekeurd zijn door een dierenarts op bijvoorbeeld erfelijke aandoeningen in het lichaam en door een jury of deze voldoet aan de richtlijnen van het stamboek. Aan pony's van 3 tot 12 jaar kan naar kwaliteit een 3^e, 2^e of een 1^e premie worden gegeven. Naast premies zijn er ook predicateden te behalen, dat gaan we kort houden omdat het anders wel een heel lang verhaal gaat worden. De predicateden bestaan uit het Kroon-, preferent- en het super-preferentschap. Deze predicateden kunnen de merries behalen als de nakomelingen een aantal punten behalen door goed te scoren op de premiekeuring. Naast de primeringen en predicateden zijn daar ook nog de kampioenschappen. Deze zijn verdeeld in het veulen, jeugd en dag kampioenschap. Wanneer een pony kampioen wordt bij een fokvereniging wordt deze uitgenodigd voor het Nederlands

We hebben vaak genoeg hulp!

kampioenschap. En zo komen we weer terug bij het verhaal van onze pony's.

Inmiddels heeft Erna de hobby op stop gezet, maar wij, Inge en Dianne, hebben het touw overgenomen. Vier jaar geleden kocht Inge

Kaleda (van Inge)

haar eerste pony die uiteindelijk voor de kar loopt. Dat jaar erop kreeg ze van fokkers uit

Kootwijkerbroek een pony, Halina, die in 2016 jeugdkampioen werd van fokvereniging Noord-West Veluwe en in 2017 grote maat kampioen op de zomerkeuring in Veldriel. Eind 2016 kocht Inge er een veulen bij, Kaleda, die dit jaar jeugdkampioen werd op de premiekeuring van fokvereniging De Bommelerwaard. Niet veel minder deden de pony's van Dianne het. Zo kreeg Dianne eind 2015 een pony van Peter van Wijgerden die gefokt is door Erna. Deze Ciara van de Kronenburg is weer een dochter van Tessa van de Kronenburg. Een fokkerij verloopt niet altijd zoals verwacht, iets waar we wel rekening mee moeten houden. Ciara kreeg vorig jaar een merrieveulen die helaas dood is gegaan. Maar dit jaar ze een hengstveulen Marquez die met zijn 3 weken jong veulenkampioen werd van de zomerkeuring Midden Nederland.

Ciara (Van Dianne)

31 Augustus en 1 september was het dan eindelijk weer zo ver. De enige premiekeuring in

Blijheid straalde er wel van af die dag! (witte kleren zijn voor de voorbrengers verplicht! Ook het halster en touw van de pony moeten wit zijn)

het jaar waar onze pony's aan mee mogen doen. We proberen altijd te gaan voor de 1^e premie, en wie weet wel een Kampioenschap!

Vrijdag 31 augustus was het de beurt aan de jeugdpony's. De pony van Inge, Kaleda, moest die dag mee doen en was uiteindelijk de beste! En daarmee werd ze uitgenodigd voor het NK. 's Avonds weer vroeg naar bed en 's ochtends weer paraat voor het tweede deel, de veulens en de oudere merries. Aan het einde van de dag werden de Kampioenschappen weer gehouden en werd Ciara van Dianne kampioen van de grote maat, daarna kampioen van alle maten (dagkampioen) en toen ook nog eens erekampioen (kampioen van de dagkampioenen van voorgaande jaren). Daarmee werden we dus beide geselecteerd voor het NK in Lunteren. Deze werd gehouden op 20 oktober. Kaleda werd daar mooi 3^e en Ciara 4^e. Iets waar we super trots op zijn!

Voor 2019 verwachten we 3 veulentjes. Kaleda en Halina voor de eerste keer dus dat is erg spannend. Als het zo ver is komen we nog maar weinig toe aan slapen, omdat we ook 's nachts de merries in de gaten moeten houden. Maar dat wordt weer extra beloond als er dan van die kleine veulens door de wei heen rennen en dat is waar we zelf als fokkers het meeste van genieten. We vinden het natuurlijk heel gaaf als onze pony's goede prestaties halen op de keuringen maar het meest belangrijk is dat we er elke dag van kunnen genieten!

Iedereen geniet met van de veulens die altijd vrolijk en speels zijn!

Dianne en Inge Kroon

20 vragen aan... Rudi van de Werken

20 vragen aan...

1. *Naam:* **Rudi van de Werken**
2. *Adres:* Nieuwstraat 22a.
3. *Geboorteplaats en datum:*
22-04-1975 te Kerkwijk.
4. *Beroep/opleiding en waarom doe je dit:* Zomerbloemenkweker/ ZZP'er, vraag ik mezelf ook weleens af 😊.
5. *Relatie:* Niet.
6. *Hobby's:* Eehhmm, m'n hondje, beetje sleutelen in de schuur, cake bakken.
7. *Lievelingsmuziek:* Ik hou wel van goede muziek, vooral in de auto: Top 40, Nederlandstalig, jaren 80, synthesizer.
8. *Favoriete lectuur/boeken/film/serie:* Lees niet zoveel (vaak nieuws op internet). Tv: Boer zoekt vrouw, Jensen, voor de rechter.
9. *Doe je aan sport, zo ja welke sport en wat is er zo leuk aan:*
Nee, zou echter wel goed zijn voor m'n conditie die ik nu niet heb.
10. *Lievelingseten:* Ik kan genieten van een lekker stukje vlees.
11. *Waar ben je trots op in je leven:* Stiekem toch een beetje op m'n eigen stekkie hier; en vooral als je dan de ijsclub een ijsbaantje kunt bieden.
12. *Mooiste/leukste vakantieplek:* Portugal
13. *Heb je ergens spijt van:*
Niet dat ik weet eigenlijk, wel soms van m'n eigen lompigheid (onbewust)
14. *Wie bewonder je het meest en waarom:*
Ondernemers die met hard werken een mooi bedrijf hebben opgebouwd
15. *Leukste jeugdherinnering:* Brommertje crossen
16. *Wie wil je ooit nog eens ontmoeten:* Geen idee
17. *Waar voel je je het meest bij betrokken:* Weet ik eigenlijk niet, ben best een beetje "a-sociaal"
18. *Wat zou je direct aanpakken als je een poosje burgemeester van Nederhemert zou zijn:*
Wegen opknappen / obstakels weghalen. Ik vind deze mateloos irritant. Tevens heel veel bomen langs de wegen weghalen. Deze kunnen indirect zoveel leed veroorzaken, dit moeten overheden niet willen.
19. *Wat vind je het leukste aan Nederhemert:*
De zelfvoorzienendheid!! Bijna alles is in Hèmert verkrijgbaar.
20. *Aan wie moeten wij de volgende keer de 20 vragen stellen (we gaan van een tiener, naar een 20'er, naar een 30'er enz enz.)*
Aan **Peter van Wijk**

Verslag van de ontbijtsessie

Ontbijtjesactie 2018

Na jaren auto's wassen, was het tijd voor een nieuwe actie. Na een succesvolle ontbijtactie in 2017, hebben we de ontbijtactie dit jaar weer gehouden. De bestelformulieren werden weer bezorgd, en er werd weer flink besteld in verschillende maten. De keuze was uit ontbijt de luxe, standaard ontbijt en een kinderontbijt met verrassing.

Vrijdagavond werden alle degene die 's ochtends amper wisten wat zij moesten doen, begonnen met een bakje koffie, verslapen 😊. Daarna werden gecontroleerd en op tijd en de eerste ontbijtjes de deur uit

spullen alvast klaargezet, zodat hun ogen open konden houden, ook Zaterdagochtend om half 6 zijn we voor degene die zich niet hadden de pakketten ingepakt, plaats gesorteerd. Om 7 uur gingen om opgesmuld te worden.

Vanaf deze plek willen we alle sponsors, maar ook smullers van dit overheerlijke ontbijt bedanken voor hun bijdrage. Er is een mooi bedrag van ruim € 2000,- opgehaald. Daardoor is er een mooie cheque van € 1000,- naar stichting Ontmoeting gegaan. Daarnaast is er ook nog een bijdrage overgemaakt naar ons adoptiekind, en het overige bedrag is naar de kerk gegaan.

Wie weet, tot volgend jaar!

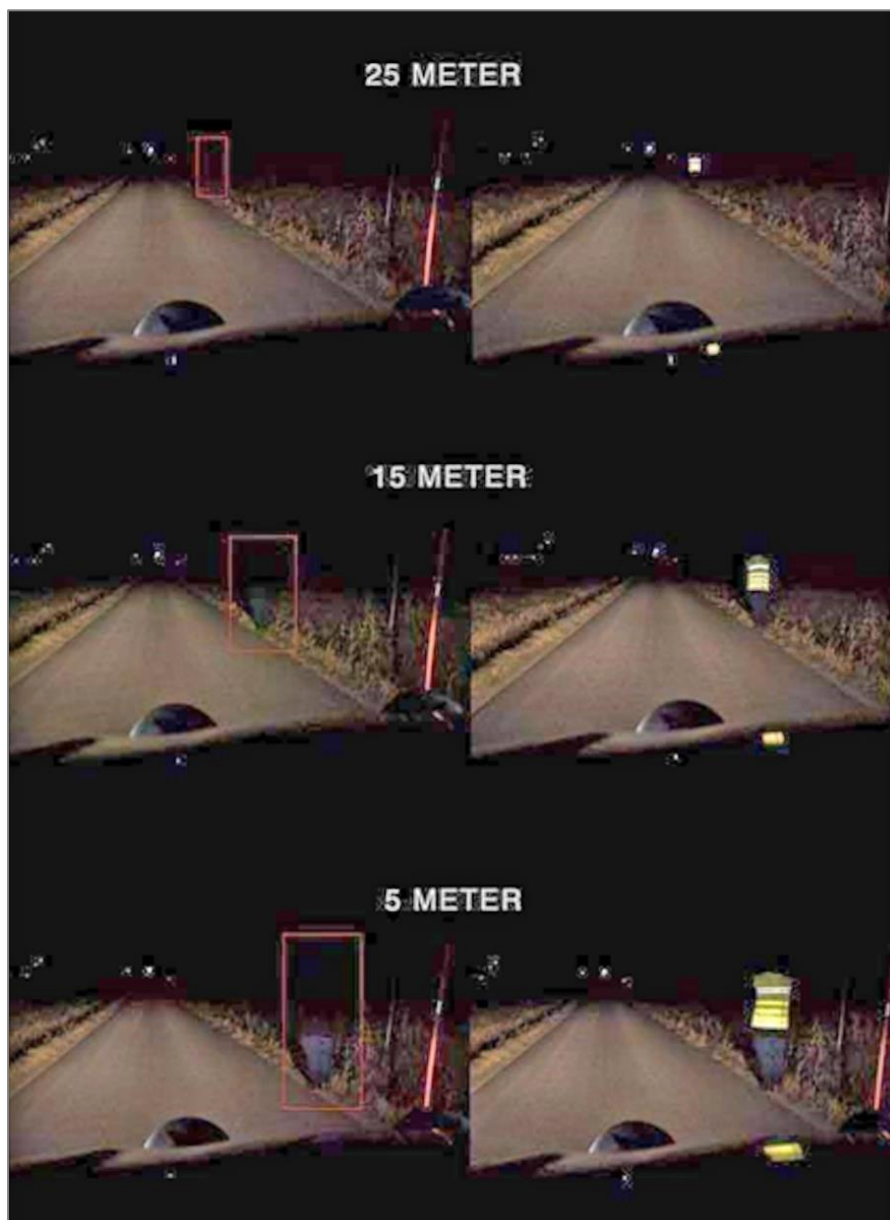
Jeugdvereniging 'ken Hem in al uw wegen'

Zorg dat je gezien wordt!

'Zorg dat je gezien wordt!'

Jaarlijks sterven er zo'n 60 voetgangers in het verkeer, nog niet gesproken over gewonden. Voetgangers vormen als verkeersdeelnemers een kwetsbare groep. In deze donkere en regenachtige periode zijn voetgangers vier tot vijf keer vaker betrokken bij ongelukken dan in het voorjaar en de zomer. Dit verschil is vooral te wijten aan het gebrek aan zichtbaarheid. Op bijgaande foto kunt u duidelijk het verschil zien tussen het wel of niet dragen van een veiligheidshesje. Wij raden u aan ervoor te zorgen dat u goed zichtbaar bent door middel van bijvoorbeeld reflecterende kleding, lampjes of een verlichte armband. Dit kan veel leed en ergernis besparen. Wees een ster op de weg en schitter in het verkeer!

We wensen u een goed en veilig 2019
Veilig Verkeer Nederhemert

Herinneringen aan Indië

De aanleiding van dit artikel is een oude notulen of een verslag die aan een redactielid van de dorpskrant werd gegeven. "Misschien is het wat voor de 'dorpskrant'". Natuurlijk laten we mooie onderwerpen over Hèmersten niet liggen. Het genotuleerde document gaat over een Nederhemerts comité wat zorgdroeg voor 'de jongens overzee'. In dit artikel eerst een afdruk van de brief van het comité en daarna volgt een verhaal van Piet van der Meijden die 3 jaar in Indië actief was.

In de afgelopen jaren hebben wij als "Comité voor jongens overzee" verschillende malen een beroep op uw goedgeefschied gedaan. Hetzij met bus of lijstcollecte, nimmer werden wij teleurgesteld. En daardoor in staat gesteld, ons werk nu 3 jaar geleden, onder leiding van den heer van Bommel begonnen, tot nu toe voort te zetten. Het comité dat toen in 't leven werd geroepen, bestaat uit de besturen van J.V. en M.V. dat zich ten doel stelde, om de jongens uit onze gemeente die waren opgeroepen, om ver van huis hun Vaderlandse plicht te vervullen, van tijd tot tijd een pakje met verschillende artikelen te sturen, en hiermee een blijk van medeleven en waardering te uiten!

Dus niet van het comité alleen, maar van heel de gemeente uitgaat. Want hoe goed doet het aan, als men ver van huis is, als men dan iets vermeent, van alles waarin we jaren verkeert hebben, en waaraan we gehecht zijn. Zoals ik zei, de collectes waren goed, en gaven steeds weer blijk van medeleven, dat in de gemeente bestaat voor de jongens die in Indië zijn. We zullen u niet ophouden met te vertellen, wat iedere collecte precies heeft opgebracht, in wanneer ze plaats vond, die zijn al verschillende malen verantwoord. Wel wil ik vertellen dat de gelden in geheel daarvoor samengebracht F 2163,58 bedragen, waarvan nu nog F 230 in kas is. Om de drie maanden wordt een pakje verzonden, en iedere keer is het weer een puzzel, wat er in de pakjes verstuurd moet worden, en waar het meest behoefte aan is. Verschillende malen wordt daarom gevraagd, en wordt met de persoonlijke wensen rekening gehouden. Er zijn dan ruim 100 pakjes verzonden met een gemiddelde waarde van F 16 per stuk.

In de eerste plaats worden er veel rookartikelen in gedaan, verder vruchten in blik en leverpastei, gecondenseerde melk, filmrollen, chocola, tandpasta, zonnecream, badhanddoek of sigarettenaansteker en verschillende dingen zo meer.

Juffr. Knoop schrijft er altijd een brief bij, waarmee de jongens met de werkzaamheden van het comité op de hoogte worden gehouden. Verder verzorgt Teuntje Smits wekelijks het verzenden van de spiegel, Philalettes en de Bommelerwaard. Ook is er voor ieder een Bijbels dagboek verzonden.

De vele brieven met dankbetuigingen steeds weer, dat het werk dat hiervoor gedaan wordt, door allen zeer gewaardeerd word en op prijs gesteld. En willen wij u namens de jongens, op hun verzoek, hiervoor hartelijk bedanken. In 't geheel zijn er 11 jongens naar Indië geweest, waarvan er 5 gelukkig al ongedeerd naar huis zijn mogen komen. Wat toch wel tot grote dankbaarheid moet stemmen. Als aandenken wordt er bij hun thuiskomst door het comité een sigarettenkoker met inscriptie aangeboden. Zo zijn er dan nog 5 jongens die nog verzorgd moeten worden. We zijn gelukkig momenteel niet zonder middelen, er wordt nogal eens aan de jongens gedacht bij een huiselijk feest of bruiloft e.d. En ook nu wagen wij het in de pauze even bij u te komen, of u voor hetzelfde doel nog eens een gift af wilt zonderen.

want dit werk moet, als het mogelijk is, nog blijven voortgaan, tot de laatste jongen, moge het spoedig zijn, veilig en gezond naar huis komt.

We zijn nog op zoek naar verhalen van oud-Indiëgangsters uit Nederhemert of nabestaanden ervan die als vervolg op dit artikel hún verhalen kunnen en willen vertellen. Ook dit stukje geschiedenis is mooi om voor ons nageslacht opgetekend te worden.

Piet van der Meijden 3 jaar in Indië

Piet van der Meijden is als militair 3 jaar in Indië actief geweest al dienstplichtig soldaat.

Onze vader werd geboren in Nederhemert op 26 september 1925 en is overleden in 's Hertogenbosch op 4 april 1989. Hij is 3 jaar als dienstplichtig soldaat actief bezig geweest in Indië. Hij ging in 1946 in militaire dienst in een kazerne in Nijmegen en ging een jaar later op 15 juli 1947 met het passagiersschip De Volendam naar Indië. De reis duurde wel 30

dagen voor hij met zijn kameraden aan land kwam te Java. Korte tijd later gingen ze naar Sumatra. Indië hoorde al 200 jaar bij Nederland als kolonie. Tijdens de 2^e wereldoorlog werd het door Japan bezet en na de oorlog wilde Indonesië onafhankelijk worden. Om de orde te herstellen werden de Nederlandse militairen naar Indië gezonden. Onder druk van de VN moest Nederland haar kolonie afstaan zodat het onafhankelijk kon worden. Na 3 jaar Indië werd de militairen bij terugkeer nazorg onthouden en was er geen begrip voor wat de militairen hadden meegemaakt in Indië. Ook dit heeft het leven van onze vader getekend. Het was een gevaarlijke missie, omdat niet duidelijk was wie de vijand was. Onze vader zat bij de 4-02 RI Divisie Gems, wat ook wel de bokken genoemd werd. De terugreis was in 1950. Ze kwamen met het passagiersschip Louis Pasteur de haven van Amsterdam binnen. In een krant stond het

volgende artikel: "Na een vlotte reis met het grootste troepentransportschip, dat ooit de Amsterdamse haven binnen liep, de Louis Pasteur, en na 3 jaren in de tropen doorgebracht te hebben keerde zaterdag j.l. onze dorpsgenoot P. van der Meijden weer in de ouderlijke woning terug. Om ongeveer kwart voor vijf arriveerde de lang verwachte. De belangstelling in het dorp was zeer groot en enkele driekleuren wapperden. Velen kwamen Piet en zijn familie gelukwensen met zijn behouden thuiskomst. 's Avonds werd hem namens het thuisfront en namens alle ingezetenen een sigarettenkoker met inscriptie als aandenken aangeboden, terwijl hem namens burens en kennissen een rijwiel en een rookstandaard werd geofferd. Het was en bleef

een gaan en komen van vrienden en kennissen. Bij de vele welkomstwoorden worden gaarne de onze toegevoegd", aldus een redactielid van die krant in die tijd.

Piet kreeg in Indië pakketten aangeboden door comité Nederhemert. Ook kreeg hij nog

kerstpakketten die aangeboden werden door de Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië en dat was verstuurd door het Dordtse Dagblad. In Roermond is een gedenkplaats die in september 1988 geopend is door Prins Bernard.

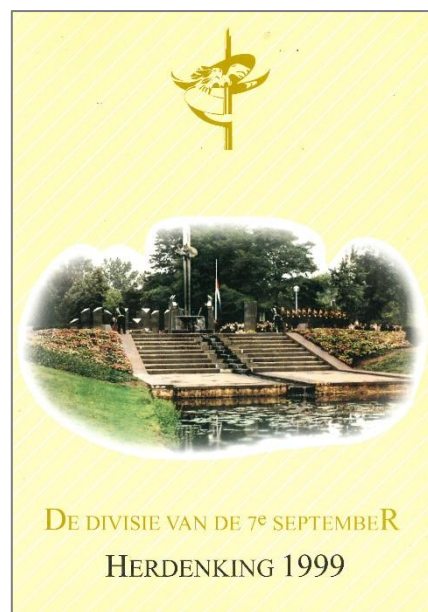
Piet van der Meijden is daar nooit geweest, want 7 maanden na de opening kwam hij te overlijden. Wel hebben zijn vrouw, kinderen en

kleinkinderen die gedenkplaats bezocht er waren diep onder de indruk wat daar allemaal te zien en te horen was.

Leuk is ook nog te vermelden dat brieven via de luchtpost gingen. Dan zaten de vader van Piet, Stinus van der Meijden, en zijn aanstaande schoondochter Gerrie te luisteren. Want dan kwam 's avonds het postvliegtuig om ongeveer 22.00 uur over en dan wist men het: er was post onderweg! In 1989 overleed onze vader op 63-jarige leeftijd. Veel te jong, maar de jaren in Indië zijn zware jaren geweest voor hem.

Bep Brugmans van der Meijden.
Ties van der Meijden

Herinneringen aan 100 jaar veiling

Herinneringen van Betje Oomen

Lies is in 1936 geboren, dus was nog maar klein toen er al geruchten over oorlog kwamen. De jaren 1940/1945 waren moeilijke jaren. Ze hadden ook een onderduiker in huis maar dat mocht Lies niet weten. Hij vertelde later wel dat hij telkens iets hoorde op de vliering en vond dat toch maar griezelig.

Daarna de evacuatie. Verder als Aalst zijn ze niet weg geweest.

Aan het eind van de oorlog was er ook op veel plaatsen honger. Bij ons thuis hadden ze een winkeltje en ook daar voelde je het. Men kocht alleen het alle nodigste en dan konden ze soms nog niet betalen, Dat moest dan maar opgeschreven worden. Meestal tot de aardbeien kwamen. Dan beurden ze weer de eerste centen en begonnen ze weer af te betalen. We zijn er geen dubbeltje aan te kort gekomen maar ik denk wel dat we allemaal even arm waren.

Wij hadden ook Duitsers ingekwartierd. In zo'n klein huisje. Opa en opoe sliepen in de bedstee in de kamer. Die soldaten (ik dacht 7) sliepen in de keuken op de grond. Die hadden het goed, en wij ook. Die er waren aten ook gewoon mee aan tafel. Als ik eraan denk zie ik Opoe nog zitten aan het hoofd van de tafel. Ik moest van die soldaten niets hebben en kroop bij Opoe in het hoekje. Marius had het er goed mee staan en kreeg er van alles van. Zo'n ventje van 3 jaar vonden ze wel leuk. Ze smeerden dik de boter en jam op 't brood. Dat vonden wij wel lekker. Voor opoe hadden ze wel ontsag. Eén was erbij, die wou zo graag van mij een zoen. 'Eéntje maar', zei hij. Dan zou het net zijn of het van z'n eigen dochtertje was. Die was net zo groot als ik. Maar ik kroop nog dichterbij Opoe.

't Zal enkele jaren na de oorlog zijn geweest dat er begonnen is met een vrachtwagen. Een oude legertruck. Lies ging in die tijd naar de Ulo in Aalst en had altijd een mooi rapport maar toe

was het gedaan met leren. Die vrachtwagen was het helemaal.

Het tentamen (zo ver was hij al) had hij zo slecht gemaakt dat hij geen examen mocht doen.

Z'n Vader was zo kwaad dat hij zei: 'Nou, als dat zo moet met jou dan ga je helemaal niet meer naar school'. Ja dat was precies wat hij graag wilde. 's Maandagsmorgens eer z'n Vader er erg in had was hij al naar school die boeken inleveren.

Dat was toch niet de bedoeling geweest want z'n moeder wou zo graag dat hij schoolmeester zou worden. Maar ja, de boeken waren ingeleverd en dus klaar.

Kees Oomen had een vrachtauto maar daar was het niet mee klaar. Er moest ook een rijbewijs gehaald worden. Dat was toen wel eenvoudiger dan nu, maar het moet wel een groot verschil zijn geweest. Z'n paardje of een vrachtwagen.

Willy Slegh vertelde dat haar vader Gijsbert Slegh hem rijden had geleerd. Of er ook nog lessen voor geweest zijn, ik weet het niet, maar dat moet haast wel.

Examen doen was op 't Eiland. Bij de speeltuin het bochtje achteruit en in de stoep helling trekken en geslaagd.

Voor Lies was het moeilijker. Je moest toen 21 jaar zijn voor je op een vrachtwagen mocht rijden en eerst kwam ook nog de militaire dienst.

Bij de keuring dacht hij al: 'Als ik goedgekeurd word dan wil ik vervroegd in dienst. Dat lukte wel, maar doordat Lies 3 jaar Ulo had gehad en die vragenlijst héél goed ingevuld had, kreeg hij een extra opleiding voor telegrafist en haalde in dienst ook z'n rijbewijzen en dacht: 'Die heb ik vast zonder extra lessen.' Maar dit kostte hem wel drie maanden langer in dienst en 2x één maand herhaling. Toen de diensttijd erop zat was een militair rijbewijs niet geldig. Er moest toch nog een burger rijbewijs worden gehaald, dus alweer pech.

Die eerste vrachtauto was een echte oude. Je moest hem aan de gang slingeren want je kon hem niet starten. Geen verwarming erin dus als het winterde moest je er telkens uit om de ramen schoon te maken en had je echt wel een

dikke jas nodig. Jammer dat er geen foto's van zijn.

Deze auto stond 's nachts altijd bij Teunis van Genderen (de opa van Walter) in het achterhuis. Hoelang ze daarmee gereden hebben weet ik niet.

De tweede hebben ze niet lang gehad. Deze was binnen in brand gevlogen. Ze hebben hem brandende naar buiten geduwd.

Gelukkig beleef het bij een auto. Teunis wou geen auto meer binnen hebben. Daarna is er thuis een schuur gebouwd, een soort hooischuur en kon hij daarbinnen staan. Daarna kwam er een Dodge. Dit was wel een hele verbetering.

Mevr. E. Oomen

40 jaar getrouwd

Cor en Dicky van de Laar waren 40 jaar getrouwd.

Ormelingstraat 10, daar was vrijdag 28 september wat te doen, want het huis was versierd door familieleden en vrienden. Na enig speurwerk kwam ik er achter dat Cor (64) en Dicky (60) van de Laar die dag 40 jaar getrouwd waren. Die dag werd voor de dorpskrant een foto gemaakt van het echtpaar en later ging ik in gesprek met hun om toch het een en ander te weten te komen. Het echtpaar heeft 4 kinderen, 3 dochters en 1 zoon, en 6 kleinkinderen. Cor, geboren in Aalst, is een zoon van Jacob en Maaïke van de Laar en Dicky is een dochter van Herman en Marie van der Vliet, die aan de Maasdijk woonden, dicht bij het veer. Toen het echtpaar trouwde in 1978 gingen ze wonen in Aalst in een woning aan de E.P. van Ooijenstraat. Later verhuisden ze naar de Goudenregenlaan. Maar na 9 jaar wilden ze graag in Nederhemert gaan wonen. Ormelingstraat 10 werd hun woning, tot nu toe al 31 jaar. En ze wonen hier met plezier. Cor is van zijn jeugd af aan werkzaam geweest in het loodgietersvak. Bij de toenmalige Hoja aan de Veerdam heeft hij 5 jaar ijzerwerk gedaan. Ook heeft hij 4 jaar bij van Willigen in Gameren in de bouw gewerkt, voordat hij naar de Neptunus ging in Aalst. Daar is Cor nu al 36 jaar werkzaam als jachtbouwer en ijzerwerker. Cor vertelde mij dat hij daar nog steeds werkzaam is: "Ik moet nu nog 3 jaar blijven werken en ik hoop dat het mij gaat lukken. Dat ik daar ook de kracht voor mag krijgen." Cor luistert graag naar muziek en zang. Hij heeft jaren gezongen bij het mannenkoor 'Rehoboth' in Geldermalsen. "Maar ik moest er op het laatst

elke week alleen naar toe en dan is Geldermalsen toch wel een eindje rijden. Toen ben ik daar ook gestopt, hoewel ik erg graag mag zingen." In zijn jeugdjaren was Cor fanatiek voetballer in het 1^e elftal van Roda Boys uit Aalst, waar hij voetbalde van 1970 tot 1985. En het voetbal echt loslaten kan Cor nog niet echt. Want zijn zoon Jaap die in Hedel woont, voetbalt in het 1^e elftal van WSV Well en daar gaat Cor af en toe nog wel eens kijken.

Zijn vrouw Dicky is een echte Hemertse en heeft gewerkt in een winkel en bij de thuiszorg en heeft ruim 2 jaar mail rondgebracht voor Selektvracht uit Drunen. Nu is ze nog 2 dagen in de week werkzaam op hetzelfde bedrijf waar haar man werkt, de Neptunus. Daar is Dicky interieurverzorgster. Zij heeft als hobby's: haken, breien en puzzelen, maar ze zit ook graag achter de PC om het een en ander uit of op te zoeken.

Die vrijdag was het thuis al feest aan de Ormelingstraat. Tussen de middag werd er een lunch gebruikt die door de kinderen als verrassing aangeboden werd.

Later in de middag werd er gezellig gegeten met de kinderen en de kleinkinderen. In de avond was er een receptie waar familie, vrienden en kennissen Cor en Dicky kwamen feliciteren. Als verrassing had Dicky haar trouwjurk van 40 jaar geleden aan gedaan tijdens de receptie en die paste nog precies. Vele genodigden vonden dit erg leuk. Het bruidspaar kan terugkijken op een mooie dag en avond en hopelijk mogen ze nog lang samen zijn.

Dirk Brugmans

50 jaar getrouwd

Jo en Sjaantje van der Steenhoven ~ 50 jaar getrouwd

Jo (75) en Sjaantje (70) van der Steenhoven-van de Laar, wonend op Kapelstraat 27a, waren donderdag 18 oktober 50 jaar getrouwd. Namens de redactie van de dorpskrant ging ik een foto maken van het echtpaar en schreef een artikel over hen. Als ik binnen kom bij Jo en Sjaantje staat de koffie met gebak al klaar, ik val met mijn neus in de boter. Ook schoondochter Arina is aanwezig want die komt elke

woensdagmorgen haar schoonouders helpen met van alles. Het echtpaar heeft 4 zonen, 1 dochter, 23 kleinkinderen en 6 achterkleinkinderen. Jo, geboren in Heusden, is een zoon van Hendrik en Net van der Steenhoven.

Sjaantje is een echte Hemertse, hoewel ze geboren werd aan de Rietschoof, maar dat was toen ook nog Nederhemert, later viel dit onder Aalst. Sjaantje is een dochter van Gerrit en Anna van de Laar, die woonden aan de Molenstraat bij het begin van 't Sluske. Jo en Sjaantje leerden elkaar kennen op het eiland. Met o.a. Nel van der Steenhoven uit Heusden gingen ze in een groep fietsen naar de Drunense duinen. Sjaantje kreeg een kapotte band en de groep kwam terecht bij de ouders van Jo in Heusden. Jo is toen met Sjaantje overgevaren van het eiland naar ons dorp en daar is de liefde ontstaan en kregen ze verking, 3 jaren lang. Het stel trouwde 18 oktober 1968 op het toenmalige gemeentehuis van Kerkwijk. Het huwelijk werd voltrokken door de toenmalige gemeentesecretaris Van de Berg. Ze woonden

20 jaar in Wellseind voordat ze een eigen huis gingen bouwen aan de Kapelstaat. Nu wonen ze sinds 2014 in een mantelzorgwoning naast hun eerdere huis. Daar woont nu hun dochter Nettie met haar gezin.

Jo is altijd timmerman geweest in de bouw, vertelde hij mij. Hij heeft bij verschillende bedrijven in de regio en daar buiten gewerkt. Als je Nederhemert rondrijdt zie je geregeld Jo op een bouwplaats staan, want de bouw laat hem nog steeds niet los. Volgens hem is er veel veranderd in die tijd dat hij in de bouw werkzaam was.

Toen was er veel hand- en sjouwwerk. Dat is nu wel anders geworden. In zijn vrije tijd fiets hij graag door Nederhemert en soms zie je Jo dan hier of daar buurten. Dat doet hij graag. Hij heeft ook zijn eigen groentetuin, waar hij in de zomer veel in te vinden is.

Jo heeft veel voor de Hersteld Hervormde Kerk in Nederhemert betekend. Hij was 5 jaar diaken en 8 jaar ouderling. Hij vertelde mij dat hij in de meeste huizen bij gezinnen in Nederhemert geweest is in het ambt van diaken of ouderling, bij blijde en droeve gebeurtenissen. Jo kent ook veel jeugd in Nederhemert en op die leeftijd is dat bijzonder. Sjaantje is altijd naaister van kleding geweest en maakte alles voor andere mensen. Is zelfs als naaister van kleding werkzaam geweest in het oude Protestantse Ziekenhuis in Den Bosch. Sjaantje kan slecht lang zitten door haar rug en andere lichamelijke problemen. Voor haar hobby maakt ze nog steeds 3d kaarten en

verkoopt deze. De opbrengst is voor de Hersteld Hervormde Kerk in ons dorp. Ze breit en haakt vaak. De gezondheid van Jo en Sjaantje is redelijk, “zo kun je het wel noemen”, vertelden ze mij. Het echtpaar is blij dat ze naast hun dochter Nettie wonen: “want dan kunnen wij altijd roepen als hulp noodzakelijk is. Nettie onze dochter, staat met haar man altijd dag en nacht voor ons klaar”, vertelde Sjaantje. “Maar”, vertelt ze verder, “wij worden goed door de kinderen en ook de kleinkinderen verzorgd hoor en dat is fijn. Nu al alweer 50 jaar getrouwd” zegt Sjaantje, “echt, de tijd is om gevlogen”. Kleindochter Janoek komt binnen en die vertelde dat ze blij is dat ze een lieve opa en oma heeft.

Op de dag dat Jo en Sjaantje 50 jaar getrouwd waren, kwam locoburgemeester A. Bragt, van de gemeente Zaltbommel, het echtpaar feliciteren. En hij kwam niet met lege handen, want hij overhandigde de trouwacte van 18 oktober 1968. Ook kreeg het echtpaar een bonbonnière, dat is een bonbonschaaltje, met inscriptie van het wapen van de gemeente Zaltbommel.

Het echtpaar kreeg wel 150 kaarten van familie en vrienden uit Nederhemert en ver daar buiten en dat maakte hen klein. “Dat zovelen aan ons dachten, daar zijn wij stil van geworden”, vertelde Sjaantje.

Er werd ook feest gehouden. Ze gingen met hun kinderen en aanhang naar ‘Het Wapen van Rosmalen’ om daar gezellig te eten. Ook werden Jo en Sjaantje op vrijdagmiddag 19 oktober door een rolls royce opgehaald door zoon Gerrit en naar Heusden gereden.

Ze wisten echt niet wat hun overkwam. In Heusden werd er met de kinderen, klein- en achterkleinkinderen, broers en zusters en enkele vrienden feest gehouden in de Open Hof bij Ton en Nel van der Steenhoven, een broer en schoonzus van Jo en Sjaantje. Daar werd het echtpaar toegezongen door de kleinkinderen met het lied ‘Hoger dan de blauwe luchten’. Na het officiële eerste couplet werd het lied aangepast aan opa en oma van der Steenhoven. Het lied ontroerde het echtpaar. In de kamer bij Jo en Sjaantje is dat lied te lezen, want het hangt netjes aan de kast bij alle kaarten. Sjaantje vertelt tenslotte: “We zijn goed verwend, echt heel bijzonder”. Soli Deo Gloria.

Dirk Brugmans

Jubilea

55

Dik & Letta Holl
26 september
1963-2018

45

Kees & Jennie
van Heijkop
2 november
1973-2018

45

Gijs & Gerda van de Werken

20 december 1973 - 2018

In het zonnetje: Dirk Brugmans

12 ½ jaar vrijwilliger

Dirk heeft heel veel ritjes voor 't Slot gedaan
Daarom mag hij vandaag in het zonnetje staan.

Al 12 ½ jaar mocht hij de Slotbus besturen
En heeft hij heel wat van de activiteitenbegeleiders te verduren

Dirk, kan je rijden naar Intratuin, ga je met de bloesemtocht mee?
De chauffeur springt gelijk in de bus en zegt geen nee.
Naar de markt in Bommel of Wijk of de Duikenburgse dagen
We kunnen hem altijd vragen

En wat te denken van al de ritjes voor de open dag?
Hij vervoert van alles, van tasjes tot oliebolbeslag
En moeten we bloemenschikken?
Dan sturen we Dirk langs de tuinder om de bloemen op te pikken!

Vrijwillig buschauffeur is een veelzijdig beroep
Maar gelukkig hebben we een hele groep.
Al doet Dirk tegenwoordig wat rustiger aan
Toch wil je altijd voor de bewoners klaar staan.

Een boodschapje halen hier of daar
Was voor jou geen bezwaar.
Daarom stond Dirk 14 november in de Ridderzaal
En feliciteren wij jou met deze mijlpaal

Dirk rijdt nog met plezier voor de dagopvang
En dat alles zonder geldelijk belang
Pas heb je nog naar de Pannenkoekenbakker gereden
Wij zijn daarover heel tevreden.
Gefeliciteerd Dirk, je jubileum is nu een feit.
Bedankt voor al je inzet in je vrije tijd!

"t Slot" Gameren

Met pensioen

Met pensioen....

Leen van Haaften werd donderdag 27 september 66 jaar en ging met pensioen. Leen heeft ruim 38 jaar bij Wamazo in Bruchem gewerkt als schilder. Maar dat bedrijf heeft jaren geleden hun deuren gesloten. Nu was Leen al enkele seizoenen werkzaam bij het Schildercentrum in Gameren tot zijn pensioen. Dat Leen met pensioen gaat mocht iedereen weten. Het schildercentrum uit Gameren plaatste een groot bord op de mast bij de rotonde van de Maaswaalweg in Nederhemert en inwoners en weggebruikers mochten weten dat Leen met pensioen gegaan was.

Haak & Go

“HAAK & GO”

Vind jij het leuk om samen iets te maken?
lekker even kletsen en haken!
Zin om dit te doen met Go,
bel of app me dan zo!
Ik sta in elk geval paraat,
op nummer 74 aan de Molenstraat.
Opgeven vóór 1 januari 2019 is fijn,
dan weet ik met hoeveel we zijn.

Go van Haaften
Molenstraat 74
Nederhemert
Mobiel 06-30756753
Tel 0418-552804
Mail: l.haaften92@upcmail.nl

Nieuwe inwoners

Corné, Anouk en Anna,

Het is al 6 maanden geleden dat wij (Corné van Mourik en Anouk van der Meijden) de sleutel kregen van ons huis aan de Boterbloemstraat 46.

Hoogzwanger, een bloedhete zomer, en wij maar klussen en verhuizen. Dankzij familie en vrienden waren wij binnen 1 week klaar en konden wij gaan genieten van de laatste loodjes en ons nieuwe huis.

Nederhemert is niet vreemd voor mij. Mijn vader, Ceel van der Meijden, komt hier oorspronkelijk vandaan en ik heb hier ook veel familie wonen. De meeste mensen kennen mij van het toneel uit Hèmert, waar ik 5 jaar met heel veel plezier aan mee gedaan heb, maar nu staat het op een laag pitje, door de komst van onze dochter.

Ik ben opgegroeid in Delwijnen, waar mijn ouders nog steeds wonen. In 2006 ben ik verhuisd naar Well, daar heb ik bijna 12 jaar gewoond. Ik werk al 21 jaar in de zorg met dementerenden, dat doe ik in Den Bosch bij WZC Noorderkroon.

Corné is geboren in Tuil, maar kwam al op jonge leeftijd in Brakel wonen. Corné heeft een eigen bedrijf en zit in de plantenexport.

Bijna 5 jaar geleden hebben Corné en ik elkaar ontmoet in de kroeg van L&L, alsof het zo moest zijn ;).

Corné en ik waren al een tijdje op zoek naar een huis. Omdat ik zwanger was, kwam er haast bij. Via mijn neef Arie Lanser kwamen we erachter dat dit huis te koop kwam. Wij zijn er gelijk op afgestapt en dus ook gekocht. Wat ook zo leuk was, is dat de buurvrouw en ik allebei zwanger waren, ik was 4 augustus uitgerekend en de buurvrouw 3 augustus. Uiteindelijk is Anna 29 juli geboren en Xem op de uitgerekende datum. Het is zo leuk om hen gelijk op te zien gaan in hun groei en ook fijn om samen dingen te delen, die vooral over onze baby's gaan.

Wij voelden ons gelijk welkom en op ons gemak. Er is goed contact met de burens en de buurt. We kregen kaartjes van mensen die hier wonen, even een praatje op straat. Iedereen is erg aardig en vriendelijk hier.

Kort na de verhuizing is onze dochter Anna geboren, zij stond al in de vorige editie van de dorpskrant. Wat wij ook zo attent vonden is dat de dorpsraad een kaartje en een knuffel kwam brengen. Ook lag er een kaartje en een cadeaubon van de COOP in de bus en natuurlijk

ook de vele kaartjes uit de buurt.

Heel leuk en iedereen bedankt voor dit warme welkom.

Groetjes Corné,
Anouk en Anna

Column Jan van Wijk

De families Van Genderen en Bodmer

In dit winternummer van de Dorpskrant richten wij onze aandacht op de families Van Genderen en Bodmer. Ik kies voor deze combinatie omdat beide families met elkaar verbonden zijn. Uiteraard zijn de Van Genderens met nog veel meer families in Hemert verwant. Dat komt ook nog een beetje aan de orde in dit verhaal. Maar de keus voor de familie Bodmer is mede beïnvloed door de opmerkelijke herkomst van deze familie.

De familie Van Genderen behoort tot de oudste Hemertse families, hoewel de naam veronderstelt dat de heel verre oorsprong in Genderen ligt, dus aan de overkant van de Maas. De oudst bekende Van Genderen is een zekere Peter die rond 1500 in Slijkwell moet zijn geboren. Daar vandaan lijkt hij te zijn verhuisd naar Hemert want zijn zoon Jan is in ons dorp ter wereld gekomen. De Van Genderens hebben nog een klein beetje blauw bloed in de aderen, want Dirk Gerardsz van Genderen, geboren in 1590, trouwde met Catelijn Jans van Hemert, een afstammeling van de ridders Van Hemert die in de 14^e eeuw het kasteel bewoonden. Wat dat blauwe bloed betreft heb ikzelf daar ook nog wat van want mijn overgrootmoeder was Aagtje van Genderen, ook een telg uit dit geslacht dus. En nu we het toch over dat blauwe bloed hebben: mijn andere overgrootmoeder Geertrui van Hemert (getrouwd met Jacob Verheij, de veerman van rond 1900) stamde ook van de kasteelbewoners af.

Bovengenoemde Dirk Gerardsz van Genderen was in Hemert een vooraanstaand man. Hij was richter, schepen, wees- en manhuismeester. Misschien heeft hij al die functies wel bekleed vanwege de adellijke afstamming van zijn vrouw. Zo ging dat in die tijd. Ook zijn oudste zoon Gerrit (geb. in 1620) was rijk bedeeld met bestuurlijke taken: hij was schepen, buur- en zetmeester, heemraad en kapelmeester. Met hem duikt de ook nu nog bekende voornaam

'Gerrit' binnen de familie op. Waarschijnlijk is die afgeleid van 'Gerard', zijn grootvader. Het kan zijn dat die Gerrit eigenlijk 'Gerard' heeft geheten. In die tijd was er nog geen burgerlijke stand, men keek toen niet zo nauw met de schrijfwijze van de namen, men schreef vaak 'op het gehoor', in zoverre men al schrijven kon, want dat kon toen lang niet iedereen.

Bekende voornamen binnen de familie Van Genderen zijn: Gerrit, Jan, Lammert, Lambertus, soms afgekort als 'Bart' of 'Bert'. Wij herinneren ons Bart van Genderen en Bert van Wijk (van het Molenpad). En ook nog Gerrit Lambertus van Genderen, getrouwd met Dina van Genderen-Bodmer en we kennen Gerrit Lambertus van Genderen, wonend op Molenstraat 33.

We spitten nog even verder. Mijn opa van mijn moeders kant was Jan Gerrit Bouman, vernoemd naar zijn opa Jan Gerritse van Genderen, de vader van zijn moeder Aagtje van Genderen. Opa Jan Gerrit heeft vier kleinzoons die allemaal naar hem zijn vernoemd. Mijn eigen eerste voornaam is ook afkomstig van mijn opa Jan Gerrit Bouman. Mijn tweede voornaam 'Matthijs' komt van mijn andere opa Matthijs (Thijs) van Wijk vandaan. En die haalde zijn voornaam ook al uit de familie Van Genderen. Dus mijn eigen voornamen zijn ook afkomstig uit de familie Van Genderen. En die van onze kleinzoon in Windesheim evenzo!

De Van Genderens zijn een flinke, wijdvertakte familie. Ook Wout van Genderen (die in het veerhuis heeft gewoond) is een telg uit deze familie. Voor wie het allemaal verder wil uitpluizen over deze familie:

<http://users.telenet.be/vangenderen/StamboomvanGenderen/>

De familie Bodmer

De oorsprong van de familie Bodmer ligt in Zwitserland. Hun naam schijnt in het verleden te zijn geschreven als 'Bodmeijer'. Later blijkt

die te zijn ingekort tot 'Bodmer', of verbasterd tot die vorm.

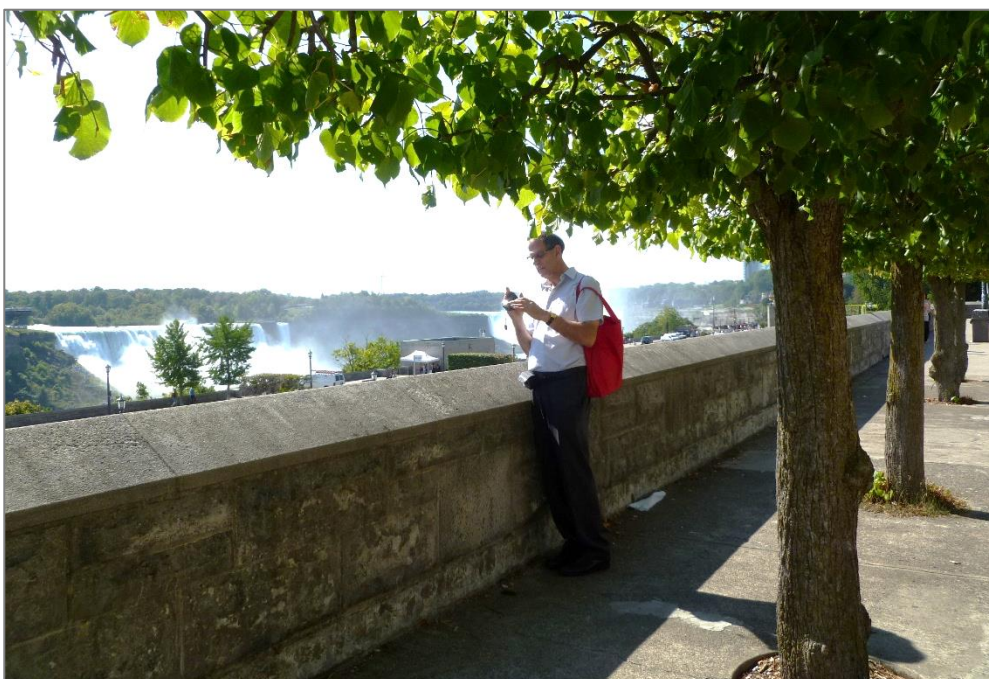
In het jaar 1780 werd in het Zwitserse Stäfa in het kanton (provincie) Zürich Hans Heinrich Bodmer geboren. Hij trouwde met Anna Barbara Boumann. Hun zoon Daniël zag in het jaar 1805 het levenslicht. Deze Daniël had later een Nederlandse echtgenote: Anneke van Beek. Hij was militair en is volgens zijn nazaat Dina van Genderen-Bodmer indertijd naar Nederland gevlucht omdat hij niet wilde vechten in de oorlog. De 19^e eeuw was inderdaad voor Zwitserland behoorlijk onrustig, er werden verschillende oorlogen tussen de kantons uitgevochten. Mogelijk kon onze Daniël dat allemaal niet meemaken en vluchtte hij naar Nederland en kwam in ons vredige Hemert terecht. Waarom hij juist hier kwam ... we zullen er nooit achter komen.

Daniël en Anneke kregen drie kinderen: Jacoba Pietronella, Hendrik en Pieterella. Hendrik en Pieterella schijnen niet oud geworden te zijn. Met Jacoba Pietronella liep het leven anders. Zij kreeg in 1863 in ongehuwde staat een zoon: Antonie (Toon), waarvan de vader onbekend is, al zal zijzelf daar wel een idee van hebben gehad (...). Zij is later toch nog in alle eer en deugd getrouwd met een Brakelse man: Jacob van Kooy, bij wie zij nog twee kinderen kreeg.

Haar zoon Antonie (Toon) Bodmer bleef in Hemert en trouwde daar achtereenvolgens met Dina Bouman en na diens overlijden met Wilhelmina Cornelia (Mijntje) Hobo. Toon kreeg bij zijn beide echtgenotes maar liefst 17 kinderen, waarvan de jongste drie als baby zijn overleden. Daarvoor stierven ook een aantal kinderen jong.

Tot de kinderen van Toon behoorden o.a. Jacob, Janus, Hendrik, Johanna, Pietje en Wienus Bodmer. Later kwamen daar door zijn huwelijk met Mijntje Hobo nog bij: Jan, Co, Dien, Tooi en Dir. De ouderen onder ons zullen zich deze mensen nog wel herinneren. Bijv. Jacob die in marstempo door het dorp pleegde te wandelen. Hij woonde in een houten woning achter Bert Vos in de Schoolstraat. Van Hendrik en Johanna weet ik niet zoveel. Van Pietje (getrouwd met Teunis van Genderen) en Wienus (getrouwd met Maaïke Smits) iets meer. Maar ik neem aan dat de geïnteresseerde lezer d.w.z. de desbetreffende families, nog veel meer weten. Het is mij meer te doen om iets te schrijven over het verre voorgeslacht van de families. En dan komen er interessante dingen tevoorschijn zoals: blauw bloed en Zwitserse voorouders ...

Jan van Wijk

Van de Hersteld Hervormde Kerk

Meditatief

“DE HEERE GEEFT ZELF DE EERSTE ADVENT”
ds. G. Kater

En de HEERE God riep Adam, en zeide tot hem: Waar zijt gij? (Genesis 3 vers 9)

Kijk, ziet u hen voor u? Daar zitten Adam en Eva, angstig weggekropen tussen de bomen in de hof van Eden. Ze vrezen voor de stem van de HEERE, wanneer ze die horen in de wind. Waarom zijn ze zo bang? Omdat er zojuist iets ontzettends is gebeurd: ze zijn in opstand gekomen tegen God! Tegen die God, Die hen naar Zijn beeld gemaakt heeft, en dat: zeer goed. Maar in plaats van te luisteren naar het absoluut betrouwbare Woord van de HEERE, hebben zij de leugen van de duivel geloofd. En daarmee hebben ze God tot een leugenaar gemaakt. Ze hebben het verdiend om de eeuwige dood te sterven, zoals God gezegd heeft. Ja, en nu pas beseffen ze werkelijk wat ze gedaan hebben ... O, wat kijken ze bang. Nee, ze hebben de HEERE niet meer lief. Ze leven niet meer tot eer van Hem. Het grote en heerlijke scheppingsdoel van de HEERE lijkt totaal mislukt! Luister eens ... daar klinkt opeens een stem in de hof van Eden. Het is de stem van de HEERE! Wat zal Hij gaan zeggen? Luister maar: ‘En de HEERE God riep Adam, en zeide tot hem: Waar zijt gij?’ Als de Alwetende weet de HEERE allang waar Adam en Eva verstopt zijn. En toch roept Hij: ‘Adam, waar zijt gij?’ Hoort u ook de pijn en de smart van Gods hart, in die vraag doorklinken? Zijn mens, is tegen Hem in opstand gekomen. Zijn mens, is bij Hem vandaan gevluht ... ‘Adam, waar zijt gij?’ Wat is die vraag ontdekkend voor Adam. Want nu moet hij antwoord geven. Maar, wij ook! Want het gaat op deze eerste bladzijden van de Bijbel immers ook over uw en mijn leven. Adam (dat betekent: mens) is in Gods ogen immers het verbondshoofd, de vertegenwoordiger van alle mensen. Juist daarom roept de HEERE hier Adam, hoewel ook Eva naast hem zit. En die vreselijke zonde van Adam is nog steeds springlevend in ons

hart. Ga het eens na, hoe vaak wij het absoluut betrouwbare Woord van God in ongeloof naast ons neerleggen ... Adam, dat zijn wij. Kom, geef de HEERE eens antwoord op deze vraag: ‘Mens, waar zijt gij?’ Waar is Mijn beeld in uw leven? Waar is Mijn eer in uw leven? Waar is de liefde tot Mij? Nee, u kunt die vraag niet onbeantwoord laten. De HEERE eist een antwoord. Ook van u. En ook van jou: ‘Waar zijt gij?’ En wat is dan uw antwoord? Laat het antwoord van uw hart toch de schuldbelijdenis zijn: HEERE, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog, en ik ben Uw gramschap dubbel waard. Ja, met dat doel stelt de HEERE deze vraag. Een ontdekkende vraag, maar tegelijkertijd ook een vraag waarin al iets doorklinkt van het onbegrijpelijke wonder van Gods genade. Een vraag, waarin doorklinkt dat de HEERE de Eerste is, als Hij zondaren opzoekt en zalig maakt. Een vraag, waarin ook doorklinkt dat Zijn hart brandt van liefde en ontferming, voor schuldige zondaren ... In deze vraag klinkt al iets door van de eerste advent (verwachting!) die de HEERE straks aan Adam geeft! Want deze vraag is immers de inleiding op die wonderlijke belofte die straks klinken zal: ‘En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad.’ In die woorden klinkt het eerste Evangelie! In die woorden klinkt de belofte van de komende Christus, Die in de wereld komen zal, om de werken van de duivel te verbreken; om de toorn van God over de zonde te dragen; om zondaren met God te verzoenen. En zo werpt het Nieuwe Testament het volle licht over de woorden van deze tekst. Ze staan er als een hemels appèl van de HEERE op uw hart: ‘Mens, waar zijt gij?’ Want Ik heb Mijn eniggeboren Zoon gegeven, tot in de kruisdood. Opdat een ieder die in Hem gelooft niet zal verderven, maar het eeuwige leven hebbe! ‘Mens, waar zijt gij?’ Want zo waarachtig als Ik leef: Ik heb geen lust in de dood van de goddeloze, maar daarin dat u zich bekeert. Opdat u eeuwig leven zult! ‘Mens, waar zijt gij?’ Want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden. En wie u dan ook bent, hoe ver u ook van de HEERE bent afgedwaald, u kunt toch nooit

ontkennen dat u een adam, een mens bent. En daarom roept de HEERE ook u tot Christus! Die machtig en gewillig is, om vijanden met God te verzoenen, door Zijn Heilige Geest. 'Mens, waar zijt gij?' Moede kom ik, arm en naakt, tot de God Die zalig maakt. Amen.

Wat wij geloven en belijden
De Nederlandse Geloofsbelijdenis
(Guido de Brès)

Artikel 8

**DAT GOD ENIG IN WEZEN IS EN NOCHTANS
IN DRIE PERSONEN ONDERSCHIEDEN**

Volgens deze waarheid en dit Woord Gods, zo geloven wij in een enigen God; Die een enig Wezen is, in Hetwelk zijn drie Personen, in der daad en waarheid en van eeuwigheid onderscheiden naar Hun onmededeelbare eigenschappen: namelijk de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest. De Vader is de Oorzaak, Oorsprong en het Begin aller dingen, zowel zienlijke als onzienlijke; de Zoon is het Woord, de Wijsheid en het Beeld des Vaders; de Heilige Geest de eeuwige Kracht en Mogendheid, uitgaande van den Vader en den Zoon. Alzo nochtans, dat dit onderscheid niet maakt dat God in drieën gedeeld is; aangezien de Heilige Schrift ons leert dat de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest, elk Zijn zelfstandigheid heeft, onderscheiden door Hun eigenschappen; doch alzo, dat deze drie Personen maar een enig God zijn. Zo is het dan openbaar dat de Vader niet is de Zoon, en dat de Zoon niet is de Vader, dat ook insgelijks de Heilige Geest niet is de Vader, noch de Zoon. Intussen, deze Personen, zó onderscheiden, zijn niet gedeeld, noch ook ondereenvermengd. Want de Vader heeft het vlees niet aangenomen, noch ook de Heilige Geest, maar alleen de Zoon. De Vader is nooit zonder Zijn Zoon, noch zonder Zijn Heiligen Geest geweest; want Zij zijn alle Drie van gelijke eeuwigheid in één zelfde Wezen. Daar is noch eerste, noch laatste; want Zij zijn alle Drie één in waarheid, in mogendheid, in goedheid en barmhartigheid.

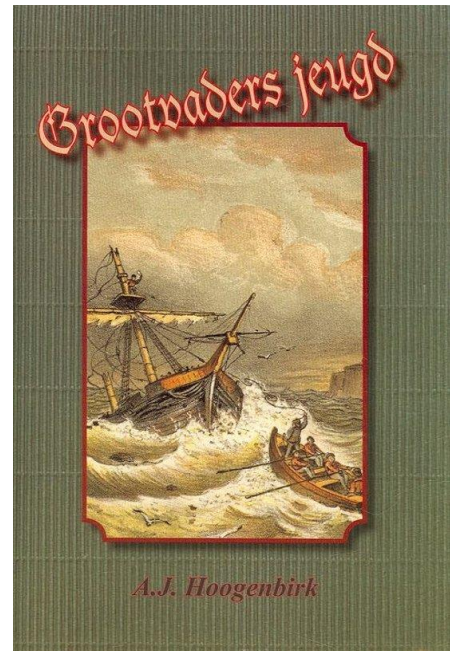
**Verhaal voor de jeugd en de kinderen (wordt
vervolgd)**

"Grootvaders jeugd"

Ons volk stond alles bedaard aan te kijken, schoon geen mens begreep wat er eigenlijk zou gebeuren. Wilde "Lange Lourens" zijn schip maar zo ineens overgeven? Dat had hij nog rooit gedaan. Intussen zette de kaper enige booten uit, die weldra gevuld waren met gewapend volk, en rechtstreeks op ons schip aanroeiden. Zodra de kapitein dat zag, wenkte hij de stuurman, fluisterde hem iets in 't oor en riep toen met luider stem ons toe; "Laat niemand tegenweer bieden!" Daarop ging hij de trap af naar de kajuit. Wij begrepen er nu niets meer van en begonnen wantrouwig en ongerust te worden. Zo scheen het de rovers ook te gaan. Zij vatten er niets van, dat we hen zo rustig lieten begaan en geen vin verroerden. Evenwel kwamen zij nader en weldra was er een hele troep van dat gespuis aan boord. Hun aanvoerder, een kerel met een zwarte baard, een haast even zwart gezicht en een kromme sabel in de vuist, trad vooruit en vroeg in het Italiaans: "Waar is de kapitein?" "Ik zal u bij hem brengen", sprak de stuurman en ging door de aanvoerder en enige rovers gevolgd hun voor naar beneden." "En wat gebeurde daar, opa?" Vroeg Jan nieuwsgierig. "Luister maar; "Lange Lourens" heeft het later zelf honderdmaal verteld. De deur van de kajuit stond open en de roverhoofdman wilde juist binnengaan, toen hij, een blik slaande in de kamer van de kapitein, opeens een of anderen Turkse kreet liet horen,

en verschrikt terugsprong. Daarbinnen namelijk stonden ter weerszijden een twaalfstal vaatjes, allen geopend; 't waren kruitvaatjes, zoals de rovers zeer goed wisten. De zwarte korrels grijsden hun toe en bovendien lag de gehele grond er zo vol mee gestrooid, dat men geen stap kon doen zonder er op te trappen, waardoor kruit heel licht kan ontploffen. Te midden van dat alles en nog wel op een open vaatje, zat "Lange Lourens" heel bedaard zijn stenen pijpje te roken. Eén vonk vuur en 't Liep tegen het eind van augustus, toen wij in de nabijheid der straat van Gibraltar kwamen. "Gelukkig", hoorde ik de stuurman zeggen, "we zijn 't roversgebied haast uit, en 't is zonder moeite gegaan". Den volgenden morgen was ik ternauwernood uit mijn kooi op dek, toen ik de uitkijk die in de mast zat hoorde roepen: "Een zeil aan bakboord!" Ik keek in die richting en bespeurde weldra een vaartuig. Ik tuurde en tuurde nog eens, terwijl intussen de een na de ander op 't dek verscheen, en 't zelfde deed als ik. Eensklaps was 't, als ging mij een koude rilling door de leden. Ik had het driehoekige zeil ontdekt. 't Was een kaper! Zonder een woord te spreken draaide ik mij om en snelde naar beneden om de kapitein op te zoeken. "Kapitein", riep ik, "een kaper in 't gezicht!" "Ik weet het al, jongen", antwoordde de schipper, zo bedaard als had ik hem verteld, dat de koffie klaar was. Ik ging heen en vond nu alle man verenigd op het dek. Het roverschip naderde snel, men kon duidelijk de zeilen en de rode vlag onderscheiden. "We zullen moeten vechten", sprak de bootsman, terwijl hij een bedenkelijk gezicht trok.

"Ik denk ook, dat de lange stukken er bij te pas zullen komen", sprak een ander. "Je moet weten Jan, dat zijn scheepskanonnen", voegde grootvader er bij. "Daar is de kapitein!" Riepen verscheiden stemmen, "let op; nu zal 't ernst worden". Voor 't ogenblik echter deed de schipper niet anders dan een lange, onderzoekende blik werpen op het roversschip dat al nader kwam. Toen gaf hij 't, bevel alle zeilen bij te zetten. We hadden een gunstige wind, en er was dus kans dat we de vijand ontliepen. Blijkbaar wilde de schipper dat; ik hoopte en misschien velen met mij, dat het gelukken mocht.

Column Trees Blom

Kerkerkbank in, kerkerkbank uit.

Tijdens de lange vacante periode in Nederhemert van 1945 tot 1962 werden door de predikanten in de buurt wel predikdiensten waargenomen. Henk de Jong als journalist werkzaam voor de gereformeerde pers maakte op een zondagmiddag zo'n dienst mee en beschreef de kerkerkbank van de gemeente in Nederhemert in zijn boekje *'Kerkerkbank in, kerkerkbank uit'* (1957)

Zo'n avond in Nederhemert vergeet je niet gauw. Het was aan het eind van zo'n heerlijke voorjaarsdag, die als een verademing kwam na veel weken regen. De zon ging onder. Tere pasteltinten kleurden de lucht. Er viel geen wind te bespeuren.

Ik zat in een roeibootje, dat mij van het Eiland Nederhemert overzette naar Nederhemert-noordzijde. De Maas was spiegelglad. Zwijgend hanteerde de veerman zijn riemen. De stilte werd alleen onderbroken door het aanhoudend geluid van een licht klokje. Er zou die avond een

'weekbeurt' worden gehouden voor de sinds lang vacante gemeente.

Wat je zag vanuit het bootje, was tegelijk grappig en stichtelijk (dat komt wel vaker voor!) Bovenop de dijk stapten de mensen als levende silhouetjes voort. Hoe bedachtzaam ging dat in zijn werk.

Het leek een vertraagde film: er was niemand die haast had. Men kwam trouwens geen tijd te kort. Je kon het in een oogopslag zien: deze mensen hadden zich ruim van tevoren op kalme wijze klaargemaakt voor de kerk. Psalmboek, zakdoek, kerkgeld, pepermint, eau de cologne, het was tijdig neergelegd om straks mee te nemen.

Nog luidde de klok uit het spitse dakruitertje toen ik aan wal stapte en me bij de kerkgangers voegde. Om gelijke tred te houden moet je dan wel een versnelling terugschakelen. Want in Nederhemert, en niet alleen daar, gebruik je op weg naar de kerk een andere pas dan wanneer je voor alledaagse dingen de dijk afloopt

Hèmers dialect

Hèmers Dialect

Un tijdje geleje kreeg ik van René van dun durpskraant un meeltje op munne letpop. Hedde gij nog iets vur de durpskraant vroeg ie. Ja ja, un stukske schrijve is gauwer gezeed dan gedaan of nie dan. Mer, ten langen leste schoot me toch nog iets te binne. Het is wel efkes geleje, ik dink in maai. Op unne vrijdag zod er truuk pulling gehauwe worden. En toen ging ut rond de middag règene. En ut bleef mer règene. Diejen dag werd er in Hèmert heel dun dag op Buienradar gekeke. Mer het wier nie dreug. Start un poar keer uitgesteld en uiteindelijk moes Gerrit Robbemond toch zegge, "le geet nie on" (wittewel net es bij de Elfsteden Tocht). En dè was jammer vur de truckers met zeker ok vur de oranjevereniging mee al zun vrijwilligers en -sters. Zoveul vur gedoan. Ik zeg Petje aaf vur jullie. Zo hek nog wè op papier gekrege. Ik wins oe allemaal en goei uiteinden en begin toe. Jongelui, kek ut mee vuurwerk, want koudvuur bestaat gewoonweg nie. Hed un bietje erg mee un aander en het komt allemaal goed. De groete.

Uit vroeger jaren... 'Voeding'

Voeding – 1

Of het nu een mens, dier of plant is, geen van allen kan leven zonder voeding. Deze keer is het mijn bedoeling u een beeld te schetsen van wat er op dit gebied sinds de Tweede Wereldoorlog veranderd is. In mijn jeugd had bijna iedereen een groentetuin. Men probeerde zoveel mogelijk zelf voor voeding te zorgen. In ons dorp is nooit een groentewinkel geweest. In de winter werd er mest, soms uit eigen beerput, op het land gebracht en dan ondergespit. In het voorjaar lagen deze tuintjes er spic en span bij. Er werden met een schop paadjes geschept om te lopen. Tussen de paadjes noemde men 'bedden', daar zaaide men ijverig het zaad en werden planten gepoot. In die tijd waren er ook nog mensen die voor bepaalde zaadhandelaren in het voorjaar met een zaaigids rondgingen. Daar zat een bestellijst voor zaden in. Die lijst werd later opgehaald en deze mensen bezorgden later het bestelde zaad thuis. Zij kregen van de handelaren daar commissie over, dus hoe meer zij verkochten hoe groter hun zakcentje.

Er waren ook mensen die een houten bak in elkaar timmerden met wat glas erop om wat eerder groenten te kunnen oogsten. Spinazie was meestal de eerste groente. Deze groente werd vroeger voor de veiling en conservenfabrieken met de zeis gemaaid. Later met paardenmaaimachines voor de conserven. Ik heb een man gekend die in Heusden op die fabriek gewerkt heeft. Die vertelde mij het

volgende verhaal. *Ze stonden met enkele mensen aan de lopende band om het onkruid tussen de spinazie uit te halen. Op een zeker moment roep een vrouw: "Kijk, daar gaat een turf mee de ketel in!" De anderen zagen wel dat het geen turf was maar een paardenmop, die het paard onder het maaien had laten vallen. Nou ging die mop wel in de ketel maar over zo'n grote massa proef je dat toch niet.* Ik moet er wel bij vertellen dat ik vanaf die tijd nooit meer spinazie hoeft uit een blik en ook niet uit een pot. Maar eigenlijk geeft het niets, want het is puur natuur en niemand heeft ermee geknoeid.

Tot augustus ging het meestal wel goed met de groentetuin. Dan zag het er nog netjes uit. Maar daarna ging het meestal mis. Men oogstte de producten wel, maar het onkruid was niet meer te houden en voor het winter was dreigde het soms een chaos te worden. Maar niet getreurd, in de winter weer spitten en men kon weer met frisse moed in het voorjaar opnieuw beginnen met zaaien en poten. Voor nieuwe aardappelen had men meestal wel een plaatsje in de tuin, maar voor winteraardappelen niet. Daar had men te veel grond voor nodig. Deze werden, veelal in de herfst, bij de boeren gekocht. Wij hebben altijd aardappelen geteeld en brachten in die tijd ook hun wintervoorraad thuis. De ene had in de schuur een hokje vorstvrij gemaakt de ander groef in de tuin een kuil en bewaarde ze daar onder stro en aarde. Er zijn ook nog mensen geweest die ze onder de bedstee bewaarde. Bevrozen deden ze daar niet, maar kiemen des te harder.

In de zomer moest men wel groenten telen voor de winter. Behalve boerenkool, spruiten en prei, die konden we wel in de winter oogsten. Snijsbonen die langs lange staken groeien, werden met een bonensnijmachine kort gesneden en in een stenen Keulse pot gedaan, net zoals andijvie. Men wierp iedere keer een paar handen groenten in die pot en dan een paar handen zout. Dat zout was zodat het product niet bedierf. Als de pot met bonen of

andijvie vol was, legde men daar een handdoek op en een zware basaltsteen, zodat er geen lucht meer tussen de groente zat. Als deze groenten er in de winter uit gehaald werden stonk het verschrikkelijk en kon men zich niet voorstellen dat men het een poosje later lekker op zou eten. Omdat er zoveel zout in zat, moest men het verschillende keren afgieten. Maar daar werden ook de vitaminen mee weg gespoeld zodat er weinig voedingswaarde meer in zat. Maar om toch genoeg vitamine in de winter binnen te krijgen kregen de kinderen iedere avond een eetlepel levertraan. Deze traan was afkomstig van walvissen. Het was van die dikke blanke olie en verschrikkelijk vies. Als je hem doorgeslikt had, kreeg je een schepje suiker na om de vieze smaak weg te werken. Maar ja, tegenstribbelen hielp niet, want zonder die vettemientjes konden wij de winter niet overleven, zo werd beweerd. Er waren ook mensen die Haarlemmerolie gebruikten. Die was overal goed voor, zo beweerde men. Het minste als je ergens over klaagde stonden ze klaar met een lepel met dat vieze spul. Eén ding weet ik nog wel: in die tijd, toen die oude poepdozen nog bestonden, kon je in de verte ruiken of iemand dat goedje slikte. Een uur tegen de wind in. Men kon die olie inslikken maar ook ergens op smeren. Ik heb het een keer geprobeerd op een eksteroot, die groeide er geweldig van, maar dat oog kreeg wel staar.

Sommige mensen gingen wecken. Daar had men speciale weckketels voor. Hier zat ook een temperatuurmeter op. Het voedsel werd in weckpotten gedaan. Dit waren glazen potten. Wanneer deze potten gevuld waren, legde men om de kraag van de pot een rubberen ring (weckring). Daar kwam een glazen deksel op. Dan werden de potten in de ketel in geplaatst, water erbij en begon men te verhitten. Dit moest een bepaalde tijd koken bij een juiste temperatuur. Als alles afgekoeld was ging men die potten een voor een controleren of het deksel wel vast zat. Want als die potten uit de ketel kwamen zaten de deksels met die rubberen ring vastgezogen. Was dit niet het geval en zat het deksel los, dan was die pot niet lang houdbaar. Om in de winter het deksel los te krijgen gebruikte men een naainaald. Men probeerde met die naald langs het rubber onder het deksel te komen om wat lucht in die pot te laten lopen. Dan kon men het deksel er zo af nemen.

Veel gezinnen hadden in die tijd ook een hokje achter het huis met een varken daarin. Deze varkens waren veel zwaarder en vetter dan tegenwoordig. Ten eerste was de slachtprijs hetzelfde en ten tweede hadden de meesten dat vet hard nodig om de vitamientjes op peil te houden. Ik heb weleens horen vertellen dat er soms een beetje wedstrijd werd gehouden wie het zwaarste varken had. Het vlees was ook

anders van smaak dan tegenwoordig. Nu krijgen ze iedere dag dezelfde soort brokjes. Destijds kreeg een varken van alles voorgeschoteld, zoals de kliek, als er tenminste na het eten nog wat over was, en groente afval enzo. Sommige kookten ook krielaardappeltjes voor de varkens. Die vonden ze lekker en het was goedkoop, want het varken mocht niet te veel kosten.

In het najaar kwamen de slagers aan huis slachten. (huisslachting) Het varken werd uit zijn hok gehaald en dat ging niet zonder slag of stoot. Ze schreeuwden soms als een mager varken. Wanneer het varken dan, soms met grote moeite, op de fusilladeplaats aangekomen was, hield de slager een schietmasker tegen de kop en dreef een stalen pen in de hersenen, zodat hij of zij verdoofd was en niets meer voelde. Daarna stak hij met een mes in zijn keel om de slagader door te snijden zodat het leeg bloedde. Als dit voltrokken was, werd het dier in een houten bak gelegd die de slagers op de bagagedrager van de fiets mee hadden gebracht. Intussen had de eigenaar van het varken een wasketel vol met heet water staan. Dat hete water met ketels over het varken gegoten, zodat de haren zacht werden. Dan ging men er met krabbers overheen om de haren er af te scheren. Was hij of zij helemaal onthaard, dan werd hij op zij op de rug op een ladder gelegd. Bij de achterpoten van het varken was een dwars houtje gebonden en daar werden de poten aan bevestigd. De ladder met het varken erop werd dan tegen de muur geplaatst.

Een ladder wordt ook leer genoemd. Nou zeggen sommige mensen weleens je bent nooit te oud om te leren. Dan zeg ik meestal: "Wat, vroeger leerde ze hier un verke nog na zonnen dood." Als het varken hing, werd de buik opengesneden om de ingewanden eruit te halen. Daarna hakten de slagers ook de kop open, zodat hij gespreid op de ladder hing. Na het varken geheel afgespoeld te hebben en een borreltje gedronken te hebben, vertrokken de

slagers om de volgende dag terug te komen. Want het vlees moest eerst opstijven, ook wel besterven genoemd, en de keurmeester moest ook nog komen om het vlees te keuren. Deze bekeek het varken, sneed hier en daar in de organen om te kijken of het gezond was. Werd het goedgekeurd, dan werd er aan de buitenkant, op de zwoerd, met een paarse stempel 'goedkeuring' op gestempeld. In die tijd waren er ook nog huisslachters, die zelf geen slagerij hadden, maar om wat bij te verdienen hier en daar een huisslachting deden. In Brabant was er ook zo een die dat deed en nog goedkoop ook. Maar hij had één voorwaarde: als hij kwam moest er een fles jenever klaar staan. Als het varken klaar hing om op te stijven, was de fles halfleeg en kwam hij de volgende dag terug om het klein te snijden. Dan ging de andere helft van de fles eraan.

(word vervolgd)

Gijs van de Werken

Flitsen uit et verleden VII-b

Hoe de boeren boerden en andere herinneringen

Als de koeien op de Loot liepen, moesten de vrouwen tot het buitendijks staande huis van Aaltje Baks in de bocht van de dijk (later de woning van Dammeke en Dingena van Ooijen, en later ook, meen ik, van meester Eugster), over de dijk en daar de stoep af. -- heel, heel

vroeger, voordat Hèmert door de Maas werd gescheiden van het Eiland, begon daar de weg die de Hèmertse dijk verbond met de wal rond het kasteel -- . Zo lang lopen met een juk met twee volle emmers was toch lastig. Om te voorkomen dat tijdens de "wandeling" de melk

uit de emmers zou klotsen, werden er wel ronde plankjes op de melk gelegd. Maar toch.

Als er meer dan een paar koeien gemolken moesten worden was voor het transport een juk met twee emmers natuurlijk niet genoeg. Dan werd, door de mannen althans, wel de fiets gebruikt met een melkbus op de stang. Of een fiets met aanhanger voor één of twee melkbussen of, door de vrouwen, een handkarretje voor één of twee bussen. De knechts van de “grotere” boeren gingen zelfs wel met paard-en-kar melken. Maar die moesten dan meestal wel, zoals gezegd, naar 't Veld.

Niet alle grasland was overigens beschikbaar voor zomerweide. Een deel moest worden gereserveerd voor hooiland. Zowel in 't Veld als op de uiterwaarden. En er moest waar mogelijk ook wel een beetje rekening worden gehouden met de voorkeur van de koeien. Hooi van gras van de tweede snee, de toemaat (“toemert”), hadden de koeien niet zo graag. Evenmin als veldshooi. Ze hadden liever hooi van de uiterwaarden. Vooral de Doornwaard, wegens de grote afstand en het veer lastig bereikbaar en daarom eigenlijk nauwelijks geschikt voor intensieve begrazing door melkkoeien, werd bij voorkeur gereserveerd voor hooiland en was een grote “leverancier” van hooi voor de Hèemertse boeren. Vóór de oorlog werden daar grote percelen nog met de zeis gemaaid en het hooi, zodra voldoende droog, met een rijf bij elkaar geharkt en zo snel mogelijk met paard-en-wagen of –kar naar huis getransporteerd. Daar werd het opgetast op hooimijten, opgeslagen in hooibergen of op d'n balkert, de meestal slechts kriskras met takken belegde balkenlaag boven de stalzolder, die pas betreedbaar was als er een laag hooi op lag, waarzonder je gemakkelijk tussen die takken door omlaag kon donderen.

Zo'n zeis, de *zaassie*, die de hele dag in gebruik was, moest regelmatig worden gehaard. Daarvoor had je een *harketuig*, een haartuig nodig. Dat bestond uit een rechthoekig, van boven zeer glad aanbeeldje van een centimeter of zeven/acht dat bovenop een zware pin was gesmeed. Die pin werd in de grond gestoken en om verder wegzakken te voorkomen zaten een stukje onder het aanbeeld een paar grote ringen

horizontaal aan de pin. De maaier ging op de grond zitten met de benen aan weerskanten van het aanbeeld en de zeis werd met behulp van een steunstok zodanig geplaatst dat de snijkant plat op het aanbeeld kwam te liggen. Met een hamer in de vorm van een halvemaaier, met twee scherpe kanten dus, kon de snijkant van de zeis dan worden uitgeklopt tot die weer vlijmscherp was. Met de strekel, een soort afgeplatte aanzetstaf, werd de snijkant dan regelmatig aangezet. Als je je voorstelt wat het de hele dag volhouden van die maaibeweging met je lichaam doet begrijp je dat dit topsport was. Niet geschikt voor kneuzen. Ik meen dat Gijs de Gaaij één van de eersten was die met een door een paard getrokken grasmaaimachine op de Doornwaard ging grasmaaien. Om er hooi van te maken. Niet om in te kuilen zoals tegenwoordig veel wordt gedaan en wat een stuk makkelijker is dan hooien.

Die *zaassie* was, en is nog steeds, ook als je weet hoe er mee om te gaan, eigenlijk maar een levensgevaarlijk stuk gereedschap. Ik herinner mij dat toen wij als jongens op een zaterdagmiddag bij de pont aan het zwemmen waren, er iemand de zoon van Aoi Bouwman, (was het Marcel ?), kwam zeggen dat zijn vader een ongeluk had gehad bij het maaien van de slootkant. Hij was uitgegleden en in de *zaassie* gevallen. Nou, als dat verkeerd uitpakt heb je geen enkele kans meer.

De eerste tientallen jaren van de twintigste eeuw - oorlog, economische crisis, besmettelijke ziekten en plagen en weer een oorlog - waren trouwens voor vrijwel iedereen rampjaren. Werkeloosheid, en dus geen of te weinig inkomen (er waren geen uitkeringen) om de in 't algemeen grote gezinnen te voeden en te kleden. Mensen grepen elke mogelijkheid aan om wat te verdienen. Als ik mij goed herinner ging bij voorbeeld Aoi van Bieskes (van de Werken?) uit de Nijendijk 's zondags al te voet op weg om 's maandags 's morgens in de Peel aan het werk te kunnen. Hij ging ook wel eens over het veer naar de Doornwaard om daar met zijn hondje dat de molshopen afliep en hem waarschuwde als zo'n hoop “bewoond” was, mollen te vangen. Met een goed gerichte steek van zijn spade haalde hij de mol dan bovengronds. Die werd zonder het beest verder

te beschadigen, want om de intacte mollenhuid was het te doen, meteen gedood. Als hij een goeie dag had ging hij toch met een volle tas naar huis. Wat de opbrengst daarvan was, weet ik niet. Maar bij een gemiddeld dagloon van ongeveer één gulden was elke opbrengst meegenomen.

Andere werkelozen fietsten de boerderijen af om onder de hooimijten op zoek te gaan naar bunzings. De onderste laag van een hooimijt bestond uit min of meer dikke boomtakken of ander materiaal om het hooi van de grond te houden. Zo ontstond onder de mijt een mooie schuilplaats voor allerlei ongedierte. Ook voor bunzings. Om die onder de mijt vandaan te krijgen en te kunnen vangen, werd een net van pak weg 60/70 cm. hoog aan stokken om de mijt heen gezet. Met lange latten werd de eventuele “bevolking” onder de mijt opgejaagd en naar buiten gedreven waar de bunzings zich dan vastliepen in het net. Zowel bij de mollen als de bunzings ging het om de onbeschadigde huiden. Aan de bagage op de fietsen kon je al zien dat je met bunzingjagers te doen had. Een bakje of mandje voor het hondje dat de jagers de weg moest wijzen naar een “bewoonde” mijt, lange latten om onrust te stoken, een net en stokken om het omhoog te houden. En een tas voor de buit.

In het voor- en najaar verhuurden werkloze landarbeiders en ovensgasten zich ook wel als peeëndunner of peeënrooier. Bouwboeren hadden wel knechts voor de gebruikelijke werkzaamheden, maar in de zaai- en oogsttijd die voor elk gewas weer anders was, werden tijdelijke krachten ingehuurd. Als het werk klaar was mochten (moesten) ze weer vertrekken. In het ongewisse of ze de volgende dag wel iets zouden verdienen. Ook de “kleine” boeren maakten in de drukke tijd wel gebruik van die dagloners. Om een stuk akkerland om te spitten bijvoorbeeld, of om een akker peeën te rooien als ze daar zelf geen gelegenheid voor hadden. Voor bepaalde karweien kon je de Krommen Dirk met zijn landbouwmachines wel inhuren maar de akkertjes waren niet altijd voor die breedsporige machines toegankelijk. Dan had je toch handen nodig.

Naast door armoede werden de mensen ook nog bedreigd door besmettelijke ziektes als

tuberculose, griep, tyfus, difterie. Mijn vader verloor in 1919 in één week drie van zijn kinderen en twaalf jaar later ook zijn eerste vrouw aan zo'n epidemie. In 1918 deed hij nog dienst bij de bewaking van de Heusdense brug. Hij had thuis een groot gezin en kreeg van het vaderland naar eigen zeggen zeuve stuivers per dag als vergoeding voor zijn afwezigheid daar. Hij mocht dan wel uit de grote gemeenschappelijke pan mee-eten en zijn dagelijkse tenue was ook van de staat. Die zeuve stuivers is een voor ons onvoorstelbaar laag bedrag, maar rond 1920 was het gemiddelde dagloon van een landarbeider ook maar één gulden! Bovendien, ik heb mijn vader nooit op een leugen kunnen betrappen.

Ook de hoge kindersterfte rond de vorige eeuwwisseling en de daaropvolgende eerste tientallen jaren werd als bedreiging ervaren. Mijn grootmoeder van vaderszijde, Antonia Verheij, vrouw van Pieter Smits, wonende op “het Slûske”, baarde in de periode 1885-1901 18 kinderen (waaronder drie tweelingen) waarvan er maar zes volwassen werden. Die periode ontlokte haar volgens de overlevering de verzuchting “stièn, stièn, ge draog me noeöt allièn”. Dit soort omstandigheden kennen wij nu eigenlijk alleen van ontwikkelingslanden.

De na de oorlog uit Amerika en Canada overgewaaide mechanisatie en automatisering in de agrarische sector veroorzaakte hier in de vijftiger en zestiger jaren niet minder dan een revolutie. Zowel de landbouw als de veeteelt ondergingen een complete gedaante-verwisseling. Niks aardappels poten meer door de poters stuk voor stuk in een met een holpijp gemaakt gat in de grond te laten zakken. Niet meer op je knieën over een hele akker kruipen om peeën te dunnen en als die volgroeid waren stuk voor stuk met een spiekertje uit de grond wippen en met een mes de kop eraf hakken. Aardappels per struik rooien met een spaai en daarna raopen in een mand. Weg met de zicht en de dorsmachine bij de graanoogst. De tractor en de combine namen het over. Het was het begin van het einde van de kleinschaligheid. Want om van de moderne bedrijfsvoering te kunnen profiteren moest opgeschaald worden naar bedrijfsgrootten waarvoor binnen de bestaande dorpskern nauwelijks plaats was.

Bovendien moest voor de toegenomen bevolking ruimte voor huizen-bouw worden gereserveerd.

En zo werd Hèèmert van een dorp van boeren (ook ondernemers, overigens) een dorp van tuinders en van industriële en andersoortige ondernemers. En ze voeren er wèl bij!

Arie Smits (van `t Vèèr)

Namen op huizen...

De Schutskooi

Namen op huizen in Nederhemert. Welke betekenis zit daar achter?

Ik ging op bezoek bij mevrouw Bep Vos, die aan de Zietfortseweg woont. Bep wilde liever geen Bets genoemd worden maar Bep, want dat is haar officiële naam. Op dat huis staat de naam 'De Schutskooi', maar waar komt die naam vandaan? Bep begint te vertellen. Eerst een verhaal vooraf dat Broer, haar man, verkering kreeg met haar. Maar Bep woonde in de Haarlemmermeer. En in die tijd waren er maar 14 auto's in Nederhemert. Maar Broer had ook een auto. "Op zaterdag kwam hij naar mij toe en dan reed Jan Pieter Vos mee naar Lexmond, want die had verkering met Lenie. En op zondag haalde Broer Jan Pieter weer op en werd de reis naar Nederhemert aanvaard." Broer en Jan Pieter werden vrienden en toen Broer trouwde met Bep kregen ze van Jan Pieter en Lenie de naam 'De Schutskooi' in smeedijzer, want de vader van Jan Pieter had een smederij. Die naam kwam op hun huis te staan.

Maar nu weten wij nog niet waar die naam dan vandaan komt? "Nou, het zit zo", vertelde Bep: "Die naam kwam van een opberghok voor dieren, dat was een schutskooi." Bep wist niet waar de schutskooi gestaan heeft maar Jan Pieter zou dat wel weten. Dus ik ging op bezoek bij Jan Pieter Vos

en die ging vertellen: "Tussen Broer Vos zijn huis en zijn buurman Gijbert van Ooijen heeft vroeger een schutskooi gestaan. Dat was een getimmerd hok waar men beesten in deed die losliepen of ergens uitgebroken waren in een weiland. Als iemand dan zo'n beest zag werd die in de schutskooi gedaan. Iemand in Nederhemert die zijn dier kwijt was ging altijd

eerst in de schutskooi kijken of hij daarin gedaan was. Meestal zat het dier daarin als hij kwijt was."

Jan Pieter weet ook nog te vertellen dat buurman Gijbert van Ooijen niet blij was dat de naam 'De Schutskooi' op het huis van Broer

en Bep Vos kwam te staan, want de schutskooi stond vroeger dicht bij zijn woning dan bij Broer zijn woning. De naam 'De Schutskooi' op het huis betekent voor Bep ook veel, want: 'De Schutskooi' betekent een veilige haven voor het vee maar ook voor mijn gezin en andere mensen om daarin te schuilen.

Dirk Brugmans

Nieuwsbrief Huisartsenpraktijk

Nieuwsbrief Huisartsenpraktijk van den Dool december 2018

In September is Dokter Hartman gestart in de praktijk.

Graag zou ik mij aan u voor willen stellen. Mijn naam is Floor Hartman en ik ben huisarts. Ik werk sinds half september op maandag en donderdag in de praktijk van dokter van den Dool, als opvolger van dokter den Butter. Hiernaast werk ik wisselend bij diverse huisartspraktijken en huisartsenposten binnen en buiten de regio als waarnemend huisarts.

Van jongs af aan wist ik al dat ik arts wilde worden. Toen ik werd uitgeloot voor geneeskunde heb ik eerst de studie Biomedische Wetenschappen gedaan. Met dat diploma kon ik deelnemen aan een verkorte opleiding tot arts/onderzoeker. Tijdens die opleiding werd me duidelijk dat ik huisarts wilde worden. Ik vind het mooi dat de huisarts de hele mens bekijkt, en niet slechts één deelgebied. Na werkervaring te hebben opgedaan in de psychiatrie, verslavingszorg en geriatrie ben ik aan de huisartsopleiding begonnen. In augustus 2018 heb ik mijn opleiding afgerond. Het laatste jaar van mijn opleiding heb ik in de praktijk van dokter Dikrama en dokter Baas in Brakel gewerkt, dus ik weet mijn weg in deze regio al aardig te vinden. Tijdens de huisartsopleiding heb ik ook op de spoedeisende hulp, kindergeneeskunde en revalidatiegeneeskunde gewerkt.

Ik woon in Houten (Utrecht) met mijn man en dochter (geboren januari 2017). In mijn vrije tijd breng ik graag tijd met hen door, kook en bak ik, bootcamp en fiets ik, zijn we zoveel mogelijk buiten en spelen we graag gezelschapsspellen.

Ik zie er naar uit om u te ontmoeten in de spreekkamer!

Bij deze stelt ook Nelly van de Bogert zich aan u voor.

Beste Mensen,

Opnieuw een nieuw gezicht! Bij deze wil ik me voorstellen de nieuwe doktersassistente in de plaats van Bertine. Mijn naam is Nelly van de Bogert. Wonend in Hedel. Sinds ruim 3 jaar heb ik het diploma doktersassistente en werkte voorheen op de praktijken in Rossum en Beesd. Nu hoop ik op een fijne tijd in Nederhemert. Daarnaast werk en werkte ik 21 jaar in de thuiszorg in den Bosch en omgeving. Hier zult u me zien op de maandagen, donderdag en vrijdag. En ik hoop me de komende periode te oriënteren en bezig te houden met de opleiding apothekersassistente zodat ik u in de toekomst ook daarin kan helpen.

Met vriendelijke groet, Nelly.

Nieuwe telefooncentrale

Misschien heeft u het al gemerkt, we hebben onlangs een nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen.

Er zijn nu 4 keuzes

- 1 voor Spoed
- 2 voor herhaalrecepten
- 3 voor de apothekersassistente en
- 4 voor de doktersassistente.

Er wordt nu ook aangegeven hoeveel wachtenden er voor u zijn. We hopen u met deze service van dienst te zijn. Uiteraard kunt u voor het inplannen van een afspraak ook gebruik blijven maken van uw zorg online app, kijk op onze website www.huisartsvandendoel.nl voor meer informatie.

Aanpassing basisverzekering 2019

We willen u ook wijzen op de aanpassingen in de basisverzekering per 2019

Wellicht bent u hierover al geïnformeerd. De welbekende pijnstiller paracetamol wordt niet langer vergoed via de basisverzekering. Naast paracetamol zijn er ook veel andere middelen die volgend jaar niet langer vergoed worden. Het gaat om voedingssupplementen, vitaminen en mineralen, zoals vitamine D, kalktabletten en foliumzuur.

Alle middelen die kunnen worden voorgeschreven door een arts, maar ook te koop zijn bij supermarkten en drogisten, worden per 2019 niet meer vergoed via de basisverzekering.

Ophalen medicijnen

Vriendelijk verzoeken wij u de bestelde medicatie af te halen op de daarvoor bestemde tijden, dit in verband met de noodzakelijke controles en aandacht die onze assistente bij haar werk nodig heeft. De klaargemaakte recepten moeten door de apothekersassistente, het computersysteem en uw huisarts gecontroleerd worden voordat ze aan u kunnen worden meegegeven.

U mag uw medicijnen dagelijks ophalen tussen

11.00 -11.30 uur en 16.00 -17.00 uur.

Op Maandagavond tussen 19.00 - 19.30 uur

Voor spoedrecepten van het spreekuur maken we een uitzondering. De arts zal u vertellen of u direct door kunt lopen naar de apotheek. Ook recepten van de specialist worden zo mogelijk direct afgeleverd.

Nieuwe Groothandel

Per 1 januari gaan we met onze koepelorganisatie Sofa over naar de groothandel Mosadex. In de praktijk zult u hier weinig van merken. Het heeft wel kleine gevolgen voor de medicatie die, twee wekelijks in zakjes wordt afgeleverd de zogenaamde baxter medicatie. Deze kan qua uiterlijk wat verschillen dat wil zeggen de opdruk van de zakjes kan wat afwijken.

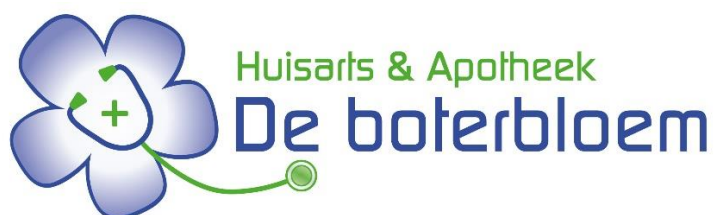
Waarnemingen.

In November heeft dokter van den Dool zijn heup gebroken. We hebben de zorg kunnen voortzetten met hulp van diverse bekende en minder bekende waarnemers.

In december start Huisarts in opleiding Wout van Oudenaarden. Deze komt het derde en laatste jaar van zijn huisartsenopleiding in Nederhemert doen.

We wensen u Gezegende Kerstdagen en een voorspoedig en Gezond 2019

Met een hartelijke groet van het hele team,
Huisartsenpraktijk van den Dool

Van de oranjevereniging

*Wij wensen iedereen
fijne feestdagen en een gelukkig nieuwjaar!*

Oranjevereniging
ORANJE TROUW
Nederhemert

Agenda 2019

- 18 januari ★ ledenvergadering
+ voorverkoop kaartjes toneelavonden
- 26 januari ★ toneelavond
- 2 februari ★ toneelavond
- 9 maart ★ lampionnenoptocht
- 27 april ★ koningsdag
- 30 mei ★ 's middags oldtimertocht
- 31 mei ★ foute party en truckshow
- 1 juni ★ truckshow
- 4 juni ★ 40+ middag
- 5 juni ★ kindermiddag en 's avonds kienen
- 7 juni ★ truckpulling
- november ★ quizavond

www.oranjeverenigingnederhemert.nl

Een nieuwe ijsbaan

Als alles mee zit kunnen we deze winter op de nieuw aan te leggen ijsbaan schaatsen!

9 mei van dit jaar kwamen de Oranjevereniging, IJclub en Dorpsraad bijeen om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn om samen een ondiepe ijsbaan te maken op het evenemententerrein "De Twee Getijden". Om deze positieve samenwerking extra te onderschrijven is het "Ijsbaan Collectief Nederhemert" in het leven geroepen.

Afgelopen winter mocht de IJclub een geïmproviseerde ijsbaan op het terrein van Rudi van de Werken maken en dat smaakte naar meer!

Vele bijeenkomsten, voorbereidingen en overleg met de Gemeente en het Waterschap later zijn we zo ver dat we met de aanleg kunnen beginnen! Het wordt een mooie, ovale ijsbaan van bijna 1.500 vierkante meter groot! Als het mee zit, is het streven om voor het eind van het jaar de ijsbaan klaar te hebben, zodat we met de eerstvolgende serieuze vorstperiode kunnen schaatsen! Voor iedereen een erg mooi vooruitzicht en voor de IJclub de kers op de taart, want in februari 2019 bestaat IJclub "Eensgezindheid" 90 jaar!!

IJSBAAN-COLLECTIEF NEDERHEMERT

Rouw

Op 8 oktober 2018 overleed

Ottelina Alida van Loon – van de Werken

weduwe van Jacob van Loon

in de leeftijd van 79 jaar

Laatst gewoond hebbend: Maasdijk 84

Op 9 oktober 2018 overleed

Antje van Aalst – van Wijk

echtgenote van Dirk van Aalst

in de leeftijd van 80 jaar

Laatst gewoond hebbend: Molenstraat 8

Op 27 november 2018 overleed

Aartje Adriana Bodmer – van Loon

weduwe van Toon Bodmer

in de leeftijd van 81 jaar

Laatst gewoond hebbend: Kapelstraat 26

Op 9 december 2018 overleed

Hennie de Vries – van de Werken

echtgenote van Hans de Vries

in de leeftijd van 72 jaar

Laatst gewoond hebbend: Tuinstraat 18

Inhoudsopgave

Colofon en voorwoord	1
Nieuwtjes van de dorpsraad	2-3
Onze kleinste Hèmertsen	5-9
Nieuws van 'De Wegwijzer'	10-11
Knagend vooruit	12
Afscheid van de doktersassistente	13
Afscheid dokter den Butter	15
Een nieuwe ondernemer	17
Nieuw wachthuis bij 't Veer	18-19
Leven met een beperking	19-20
Pleegzorg door fam. Weijma	21-23
Getrouwd!	25-28
Een reis in de tijd met een 90-jarige	29-31
Mieke Smits, een eigentijdse boerin in Bern	31-34
Willemien Hobo 40 jaar bij Hobo bouwbedrijf	36-37
Hèmertse hobby's	38-39
20 vragen aan... ..	41
Verslag van de ontbijtjesactie	43
Zorg dat je gezien wordt!	45
Herinneringen aan Indië	47
Piet van der Meijden 3 jaar in Indië	48-49
Herinneringen aan 100 jaar veiling	50-51
40 jaar getrouwd	53
50 jaar getrouwd	54-55
Jubilea	57
In het zonnetje: Dirk Brugmans	59
Met pensioen	61
Haak&Go	61
Nieuwe inwoners	63
Column Jan van Wijk	64-65
Van de Hersteld Hervormde Kerk	67-69
Column Trees Blom	70
Hèmerts dialect	70
Uit vroeger jaren: 'Voeding'	71-73
Flitsen uit het verleden VII-b	73-76
Namen op huizen	76
Nieuwsbrief huisartsenpraktijk	78-79
Van de Oranjevereniging	81
Een nieuwe ijsbaan	82
Rouw	83
Inhoudsopgave	84